

Bonum Pankki Oyj

**TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS**

1.1.–31.12.2020

SISÄLTÖ

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 2020.....	4
Hallituksen katsaus.....	4
POP Pankki -ryhmä ja POP Pankkien yhteenliittymä.....	5
Toimintaympäristö.....	7
Taloudellinen asema.....	8
Luottoluokitus.....	10
Osakkeet ja oma pääoma.....	10
Riskien ja vakavaraisuuden hallinta sekä riskiasema.....	11
Sisäinen valvonta.....	15
Sisäinen tarkastus.....	15
Bonum Pankki Oyj:n hallinto ja henkilöstö.....	15
Tilintarkastus.....	15
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä.....	16
Palkitsemisjärjestelmä.....	16
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot.....	17
Talletussuoja.....	18
Yhteiskuntavastuu.....	18
Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	18
Vuoden 2021 näkymät.....	18
Hallituksen esitys voitonjaosta.....	19
BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2020.....	20
Tuloslaskelma.....	20
Laaja tuloslaskelma.....	20
Tase.....	21
Oman pääoman muutosten laskelma.....	22
Rahavirtalaskelma.....	23
LIITTEET.....	24
LIITE 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	24
LIITE 2 Riskienhallinta.....	35
LIITE 3 Korkotuotot ja -kulut.....	47
LIITE 4 Palkkiotuotot ja -kulut, netto.....	47
LIITE 5 Sijoitusten nettotuotot.....	48
LIITE 6 Liiketoiminnan muut tuotot.....	48
LIITE 7 Henkilöstökulut.....	48
LIITE 8 Liiketoiminnan muut kulut.....	49
LIITE 9 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.....	49
LIITE 10 Tuloverot.....	50
LIITE 11 Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelmaerät arvostusluokittain.....	50

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	51
LIITE 12 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.....	51
LIITE 13 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä arvostusmenetelmät.....	52
LIITE 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.....	56
LIITE 15 Käteiset varat.....	60
LIITE 16 Lainat ja saamiset.....	60
LIITE 17 Sijoitusomaisuus.....	60
LIITE 18 Aineettomat hyödykkeet	61
LIITE 19 Aineelliset hyödykkeet	63
LIITE 20 Muut varat	64
LIITE 21 Tuloverot.....	64
VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	66
LIITE 22 Velat luottolaitoksille ja asiakkaille.....	66
LIITE 23 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.....	66
LIITE 24 Varaukset ja muut velat.....	67
LIITE 25 Oma pääoma.....	67
MUUT LIITETIEDOT	69
LIITE 26 Annetut vakuudet.....	69
LIITE 27 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	69
LIITE 28 Vuokrasopimukset.....	70
LIITE 29 Lähipiiritiedot.....	72
LIITE 30 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	73

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 2020

HALLITUKSEN KATSAUS

Bonum Pankki Oyj kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään ja vastaa 22 POP Pankin keskusluottolaitospalveluiden tuottamisesta, POP Pankki -ryhmän ulkoisen rahoituksen hankkimisesta, maksuliikenteestä ja POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien liikkeeseenlaskusta. Lisäksi Bonum Pankki Oyj myöntää vähittäisasiakkaille vakuudettomia kulutusluottoja sekä vakuudellisia velkakirjalainoja. Ulkoisessa liiketoiminnassaan Bonum Pankki Oyj tarjoaa palveluita, jotka ovat ryhmän strategian mukaisia ja koko ryhmän tarjontaa täydentäviä.

Bonum Pankki Oyj:n ryhmän sisäisen palvelutuotannon pyrkimys on rajoittaa ryhmän riippuvuutta ulkoisista palveluntarjoajista ja tehostaa koko ryhmän kustannusrakennetta. Tämän vuoksi keväällä 2020 perustettiin palvelukeskus Vaasaan. Sen tehtävänä on tukea pankkeja saavuttamaan kasvutavoitteet, löytää kustannussäästöjä kehittämällä ja kehittämällä prosesseja, tehostaa uusasiakashankintaa ja tarjota asiakaspalvelua digitaalisissa kanavissa.

Bonum Pankki Oyj toimi vuoden 2020 aikana aktiivisesti pääomamarkkinoilla ja välitti rahoitusta yhteenliittymän jäsenpankkien käyttöön sekä monipuolista rahoituksen lähteitä. Bonum Pankki Oyj:llä on 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaohjelma, jonka puitteissa tehtiin vuonna 2020 kolme liikkeeseenlaskua. Alkuvuoden aikana laskettiin liikkeeseen kaksi pitkäaikaista suunnattua seniorjoukkovelkakirjalainaa määrältään yhteensä 105 miljoonaa euroa ja loppuvuonna kasvatettiin lisäliikkeeseenlaskulla aiemmin liikkeeseen laskettu 75 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina 100 miljoonaan euroon. Bonum Pankki Oyj:llä on lisäksi 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelma, jonka puitteissa pankki laski vuoden aikana liikkeeseen lyhytaikaisia sijoitustodistuksia. Kesäkuussa Bonum Pankki Oyj osallistui 50 miljoonalla eurolla Euroopan keskuspankin TLTRO III -rahoitusoperaatioon. Lisäksi Bonum Pankki Oyj käynnisti suunnitelman mu-

kaisesti rahamarkkinatalletusten hankinnan ensimmäisen kvartaalin aikana. Koronapandemia vaikutti yleisesti ottaen vakuudettoman rahoituksen saatavuuteen heikentävästi kevään aikana, mutta Euroopan keskuspankin likviditeettiä kasvattavat toimet normalisoivat markkinoiden toimintaa loppuvuonna.

Keskusluottolaitospalveluiden lisäksi Bonum Pankki Oyj vastaa POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien ja korttiluottojen myöntämisestä ja ylläpidosta. Bonum Pankki Oyj on Visa Euroopan osakkeenomistaja ja välittää Visan tavaramerkin alla toimivia korttituotteita. Pankki on jatkanut korttiprosessoinnin tehostamista vuoden aikana. Syksyllä saatiin päätökseen mittava korttijärjestelmäprojekti, jossa debit-korttien hallinnointi siirrettiin Oy Samlink Ab:n järjestelmästä Nets A/S:n järjestelmään.

Bonum Pankki Oyj etsii aktiivisesti uusia liiketoimintamahdollisuuksia täydentämään ryhmän tuotetarjontaa. Pankin ensimmäinen, täysin oma digitaalinen vähittäispankkituote on POP Pikalaina. Sen korkotuotot kehittyivät erittäin positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Koronapandemian seurauksena käyttöön otetut viranomaistoimenpiteet, kuten väliaikainen korkokatto ja suoramarkkinointikielto, ovat kuitenkin hillinneet korkotuottojen kehitystä. Vähittäisasiakkaiden antolainausta on lisäksi monipuolistettu tarjoamalla vakuudellisilla lainoilla yhteistyökumppanien asiakkaille.

Rahanpesua estävien toimien tehokkuus sekä järjestelmien parantaminen ovat tällä hetkellä tärkeimpiä kehittämisen painopistealueita. Elokuussa 2020 allekirjoitettiin sopimus SAS Institute Finland Oy:n kanssa monitorointijärjestelmälisenssin hankinnasta ja implementoinnista pankkijärjestelmän yhteyteen. Uudella järjestelmällä pyritään takaamaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen ajanmukaisuus sekä tehostamaan varainsiirtojen valvontaa. Järjestelmän implementointiprojektin rinnalla on käynnissä sisäinen jatkuvan monitoroinnin ke-

hitys, joka tukee ja täydentää ryhmän pankkien omia rahanpesun ehkäisytoimia maksudataa analysoimalla.

POP Pankki -ryhmä uudistaa parhaillaan peruspankkijärjestelmäänsä, mikä mahdollistaa digitaalisten palvelujen tehokkaan kehittämisen tulevaisuudessa. Hanke työllistää merkittävästi myös Bonum Pankki Oyj:n työntekijöitä.

Vuoden 2020 aikana on käynnistetty hanke, joka tähtää POP Pankkien yhteenliittymään jäsenpankkina kuuluvan kiinnitysluottopankin rakentamiseen. Kiinnitysluottopankin avulla yhteenliittymä voi katettuja joukkolainoja liikkeeseen laskemalla hankkia pitkäaikaista ja hinnaltaan kilpailukykyistä tukkurahoitusta yhteenliittymän liiketoiminnan kasvun rahoittamiseen. Kyseinen hanke tulee vaikuttamaan suuressa määrin Bonum Pankki Oyj:n toimintaan, minkä vuoksi myös tämän hankkeen valmistelussa pankin henkilöstöä on aktiivisesti mukana.

Pankin yhtiökokous pidettiin huhtikuussa 2020. Yhtiökokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja hallitukseen valittiin Pekka Lemettinen, Hanna Linna, Arvi Helenius ja Ilkka Lähteenmäki. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Pekka Lemettinen.

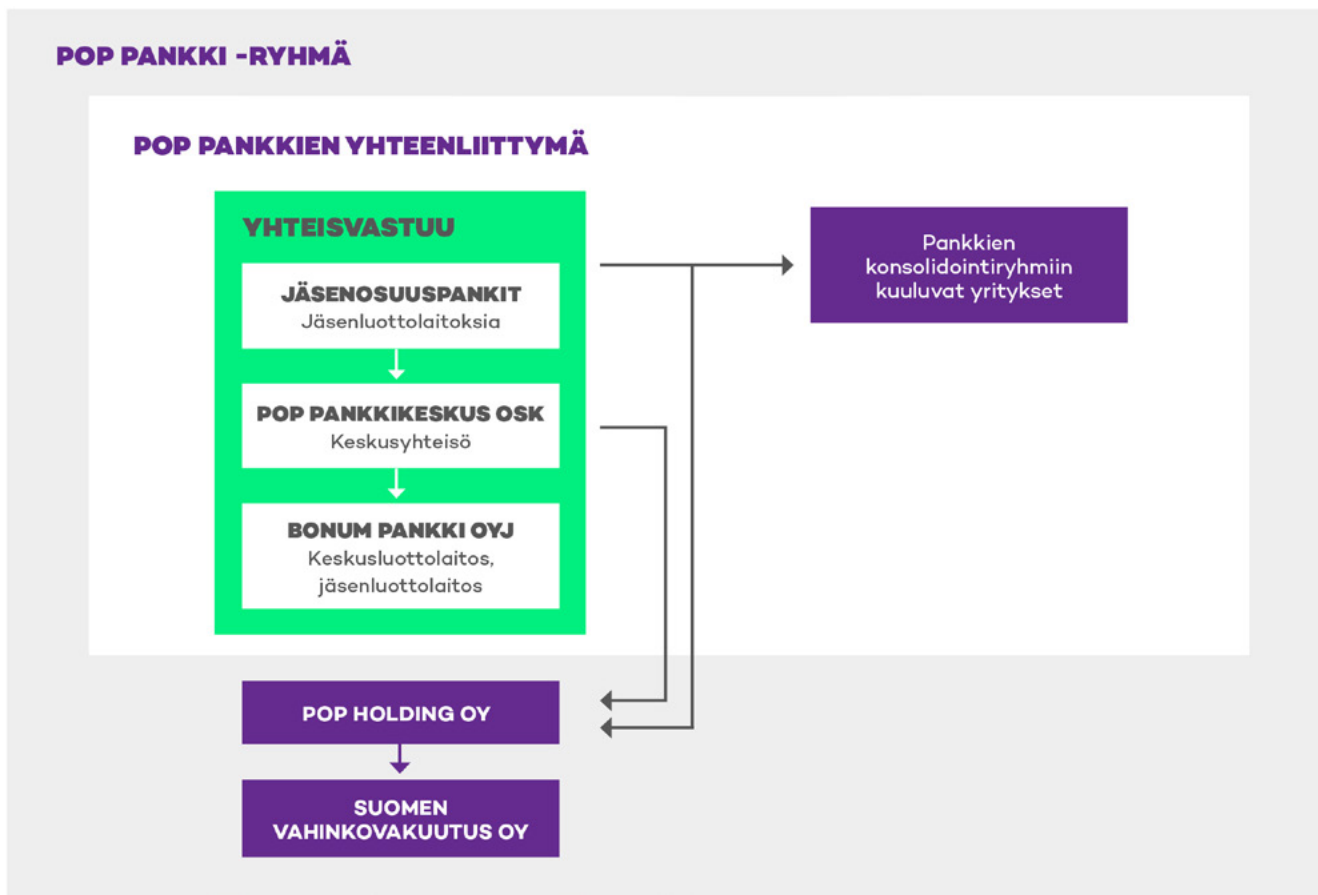
POP PANKKI -RYHMÄ JA POP PANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

POP Pankki -ryhmä on suomalainen finanssiryhmä, joka tarjoaa vähittäispankkipalveluja henkilöasiakkaille, pienille ja keskisuurille yrityksille, maa-, metsä- ja biotalousyrityksille sekä vahinkovakuutuspalveluja henkilöasiakkaille. POP Pankki -ryhmän perustehtävä on edesauttaa asiakkaiden taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä.

POP Pankki -ryhmän muodostavat POP Pankit ja POP Pankkikeskus osk sekä näiden määräysvallassa olevat yhteisöt. POP Pankki -ryhmän merkittävimmät asiakasliiketoimintaa harjoittavat yhtiöt ovat:

- 22 POP Pankkikeskus osk:n jäsenosuuspankkia, jotka käyttävät markkinointinimeä POP Pankki
- Bonum Pankki Oyj, joka on POP Pankkien keskusluottolaitos ja POP Pankkikeskus osk:n tytäryhtiö
- Suomen Vahinkovakuutus Oy, joka käyttää aputoiminimeä POP Vakuutus

Seuraavalla sivulla on esitetty POP Pankki -ryhmän rakenne sekä yhteenliittymään ja yhteisvastuun piiriin kuuluvat yhteisöt. Keskusyhteisönä toimiva POP Pankkikeskus osk vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (24.6.2010/599) mukaisesti.

POP Pankki -ryhmään kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen lisäksi myös POP Holding Oy ja sen kokonaan omistama Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuoden 2020 merkittävin toimintaympäristöön vaikuttava tekijä oli koronapandemia. Taudin leviämiseen ja rajoittamiseen tähtäävät maailmanlaajuiset toimenpiteet vaikuttivat talouteen ja ihmisten arkipäivään monin tavoin. Käyttöön otettiin sekä Suomessa että maailmalla nopealla aikavälillä eriasteisia suosituksia ja rajoituksia liikkumiseen, kokoontumiseen sekä esimerkiksi kauppojen aukioloihin. Euroopassa useissa maissa kokonaistuotanto laski toimenpiteiden seurauksena vuonna 2020 lähes 10 prosenttia.

Konkurssialtojen välttämiseksi yrityksiä on tuettu valtioiden toimesta ennennäkemättömän laajasti. Myös EU päätti laajasta tukiohjelmasta koronapandemian negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi. Talous onkin lähtenyt asteittain elpymään, mutta kriisiä edeltäneen tason saavuttaminen tulee edellyttämään pandemian saamista hallintaan rokotusten avulla.

Euroopan keskuspankki osallistui talouden ja pankkien rahoituskyvyn tukemiseen uusilla ja pidennetyillä rahoitusohjelmilla sekä väljentämällä keskuspankkirahoituksen vakuusvaatimuksia. EKP päätti lisäksi jatkaa velkakirjojen osto-ohjelmaansa ja osallistui laajasti pankkien vakuudellisiin uusemissioihin varmistaakseen osaltaan rahoitusmarkkinoiden toimivuuden poikkeuksellisessa tilanteessa. Ohjauskorot ja markkinakorkojen tasot olivat vuoden lopussa ennätysalhaisella

tasolla, ja markkinoiden odotukset korkojen noususta ovat siirtyneet pitkälle eteenpäin.

Suomessa koronapandemiasta aiheutunut tuotannon lasku oli euromaiden pienimmästä päästä. Selityksenä siihen nähtiin muihin maihin verrattuna maltillisempi tautikehitys sekä joustava ja onnistunut siirtyminen laajasti etätyökäyttöihin. Suomen hallituksen päättämät yrityksiin kohdistetut tukitoimenpiteet pehmensivät koronan negatiivista vaikutusta, mutta valtion lisävelkaantuminen tämän seurauksena oli voimakasta. Suomessa koronasta aiheuttamat ongelmat kohdistuivat vahvimmin palvelu-, matkailu- ja ravintola-aloille kun taas vaikutukset rakentamiseen, teollisuuteen ja elintarvikealalle jäivät maltillisemmiksi. Konkurssimäärien kasvua vuonna 2020 hillitsi tukien lisäksi määräaikainen konkurssihakemuksien tekoa rajoittava asetus. Koronatilanteen hallintaan saamisenviivästyminen voi kasvattaa ongelmayritysten määrää pidemmällä aikavälillä.

Työllisyystilanne heikkeni erityisesti lomautusten seurauksena keväällä 2020, mutta kesän ja syksyn aikana tilanne korjaantui huomattavasti. Kotitalouksien ostokäyttäytymisessä nähtiin merkittäviä muutoksia. Palvelujen ja matkailun osuus kulutuksesta laski voimakkaasti, sen sijaan kuluttajat panostivat autojen hankintaan, kodin elektroniikkaan ja remontointiin. Kotitalouksien säästäminen lisääntyi vuoden aikana voimakkaasti. Myös asuntokauppa kävi loppuvuonna hyvin.

TALOUDELLINEN ASEMA

TULOS

Bonum Pankki Oyj:n tilikauden tulos oli 712 tuhatta euroa (242 tuhatta euroa 1.1.–31.12.2019). Tilikauden tulos muodostuu pääosin POP Pankeille tarjotuista keskusluottolaitospalveluiden korkotuotoista sekä maksujenvälityksen palkkiotuotoista. Pankin kulu-tuotto-suhde oli 71,4 prosenttia (84,6).

Pankin tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet vuoteen 2019 verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019	Muutos-%
Korkokate	7 061	4 196	68.3
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7 207	7 064	2.0
Sijoitusten nettotuotot	440	491	-10.5
Liiketoiminnan muut tuotot	1 912	1 034	84.9
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	16 620	12 786	30.0
Henkilöstökulut	-3 137	-2 437	28.7
Liiketoiminnan muut kulut	-7 638	-7 532	1.4
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 093	-842	29.9
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-11 868	-10 811	9.8
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-3 865	-1 669	131.6
Tulos ennen veroja	888	306	190.3
Tuloverot	-176	-64	175.7
Tilikauden tulos	712	242	194.1

Liiketoiminnan yhteenlasketut tuotot olivat 16 620 tuhatta euroa (12 786). Tuottojen kasvun taustalla on hyvä kehitys pankin korkokatteessa, joksi muodostui 7 061 tuhatta euroa (4 196). Nousua edellisvuoteen verrattuna oli 68,3 prosenttia. Suurin yksittäinen tekijä korkokatteen kehityksessä on vakuudettoman lainakannan kasvu.

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 7 207 tuhanteen euroon (7 064). Palkkiotuotot ovat pääosin korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tuottoja.

Sijoitusten nettotuotot laskivat 440 tuhanteen euroon (491). Sijoitusten nettotuotot muodostuvat pääasiassa valuuttatoiminnan nettotuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1 912 tuhatta euroa (1 034), ja ne koostuvat Bonum Pankki Oyj:n keskusluottolaitostoiminnan rakentamisesta POP

Pankeilta perityistä maksuista ja muista ryhmän sisäisistä maksuista.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 11 868 tuhatta euroa (10 811). Henkilöstökulut nousivat 3 137 tuhanteen euroon (2 437). Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muita henkilösivukuluista. Kulujen nousu johtui henkilöstömäärän kasvusta. Liiketoiminnan muut kulut nousivat edellisvuoteen verrattuna ja olivat 7 638 tuhatta euroa (7 532). Nousu aiheutui pääosin ICT-kulujen kasvusta. Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot kasvoivat kauden aikana 3 865 tuhanteen euroon (1 669). Kehityksen taustalla on vakuudettoman lainakannan kasvu. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätöimenpiteitä.

TASE

Bonum Pankki Oyj:n tase oli vuoden 2020 lopulla 1 006 480 tuhatta euroa (588 631 tuhatta euroa 31.12.2019). Taseen kasvun taustalla on vuoden aikana toteutetut joukkovelkakirjalainojen liikkeellelaskut sekä osallistuminen keskuspankin TLTRO III -operaatioon.

Pankin tase-erät ovat kehittyneet edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Varat		
Käteiset varat	380 108	155 350
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	314 967	253 317
Lainat ja saamiset asiakkailta	84 159	76 434
Sijoitusomaisuus	215 354	94 163
Aineettomat hyödykkeet	6 937	5 266
Aineelliset hyödykkeet	367	271
Muut varat	4 528	3 688
Verosaamiset	58	141
Varat yhteensä	1 006 480	588 631
Velat		
Velat luottolaitoksille	659 657	415 939
Velat asiakkaille	36 654	17 338
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	266 346	114 829
Muut velat	8 653	7 721
Verovelat	800	371
Velat yhteensä	972 112	556 198
Oma pääoma		
Osakepääoma	10 000	10 000
Rahastot	22 199	20 976
Kertyneet voittovarot	2 169	1 457
Oma pääoma yhteensä	34 368	32 433
Velat ja oma pääoma yhteensä	1 006 480	588 631

KESKEISET TUNNUSLUVUT JA NIIDEN LASKENTAKAAVAT

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Kulu-tuotto-suhde, %	71,4	84,6	94,9	95,6
ROA, %	0,09	0,04	0,03	0,02
ROE, %	2,13	0,76	0,60	0,44
Vakavaraisuussuhde (TC) %	24,1	29,7	43,7	53,2
Omavaraisuusaste, %	3,4	5,5	5,2	5,7

KULU-TUOTTO-SUHDE, % =

$$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut yhteensä}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

KOKO PÄÄOMAN TUOTTO (ROA), %

$$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE), %

$$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

VAKAVARAISUUSSUHDE (TC), %

$$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 100$$

OMAVARAISUUSASTE, %

$$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Ratings vahvisti toukokuussa 2020 Bonum Pankin pitkäaikaisen investointitason (investment grade) luottoluokituksen 'BBB' ja lyhytaikaisen luottoluokituksen 'A-2'. Luottoluokitus säilyi ennallaan, mutta näkymät muuttuivat vaakaista negatiiviseksi johtuen koronapandemian aiheuttamasta yleisestä taloudellisesta epävarmuudesta.

OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA

Bonum Pankki Oyj:llä oli 31.12.2020 1 400 000 osaketta, jotka ovat kokonaan POP Pankkikeskus osk:n omistuksessa. Pankilla ei ole hallussa yhtiön omia osakkeita.

Bonum Pankki Oyj:n osakepääoma oli tilikauden päättyessä 10 000 tuhatta euroa (10 000). Oma pääoma yhteensä oli 34 368 tuhatta euroa (32 433).

RISKIEN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA SEKÄ RISKIASEMA

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

POP Pankki -ryhmän strategia linjaa ryhmän riskinottohalukkuuden, jonka mukaan liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla siten, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin riskitasot ovat oikeassa suhteessa luottolaitoksen ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn ja maksuvalmiusasemaan nähden. Riskienhallinnan prosesseissa on kyettävä tunnistamaan kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit, sekä arvioida, mitata ja valvoa niitä säännöllisesti. Merkittävimmät Bonum Pankki Oyj:n liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski ja korkoriski.

POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyttä ja toimivuutta jäsenluottolaitosten ja yhteenliittymän tasolla ja vastaa ryhmän riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjaus- ja rajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankki Oyj on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos. Bonum Pankki Oyj:n riskienvalvonnan tavoitteena on varmistaa, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita sekä omia ohjeitaan. Keskusyhteisön riippumattomien toimintojen lisäksi Bonum Pankki Oyj:llä on erikseen riippumaton riskiasemaa valvova risk control -yksikkö sekä compliance-yhteyshenkilö.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankki Oyj:n pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymätason strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Yhteenliittymän riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 575/2013 (CRR) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitalosta osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKIT

Bonum Pankki Oyj:n luottoriskiasema kasvoi tilikauden aikana. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2020 lopussa yhteensä 300 426 tuhatta euroa (173 045). Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankki Oyj:llä oli 125 354 tuhatta euroa (122 235), jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä. Bonum Pankki Oyj:n merkittävimmät luottoriskit liittyvät sijoitustoimintaan ja vakuudettomaan luotonantoon.

Sijoitusomaisuus oli tilikauden lopussa 215 354 tuhatta euroa (94 163). Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP-vakuuskelpoisia arvopapereita. Lisäksi pankilla oli likviditeettiportfolioon kuuluvia lyhytaikaisia pankkisaamisia yhteensä 3 621 tuhatta euroa (3 916). Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiassa rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain sekä instrumenttiluokittain.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 10,1 prosenttia päätyen 84 159 tuhanteen euroon (76 434). Pääosa luotonannosta on vakuudetonta luotonantoa, jonka osuus luottokannasta oli 76,6 prosenttia. Henkilöasiakkaille myönnettujen lainojen osuus luottokannasta oli 92,0 prosenttia (91,7).

Vuonna 2020 vakuudettomasta luottokannasta kirjattiin lopullisia luottotappioita -2 770 tuhatta euroa (-398). Yli 90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat 4,7 prosenttia (1,99) luottokannasta. Muista tase-eristä ei ole kirjattu luottotappioita tai järjestämättömiä saamisita. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintötoimenpiteitä.

Luottoihin, saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot (ECL, expected credit loss) kasvoivat 1 094 tuhatta euroa tilikauden aikana päätyen 2 993 tuhanteen euroon.

Pankkitoiminnan luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien sekä lainanhoitajoustopien jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun laadun seurantaan. Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrän seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaprosessia. Ennakoitavissa oleviin ongelmiin luoton hoidossa reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

LIKVIDITEETTIRISKIT

Yhteenliittymän keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj vastaa POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämistä ja maksuvalmiuden hallinnasta. Likviditeettireserviä, joka muodostuu LCR-kelpoisista likvideistä varoista, keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista varoista, sekä lyhyistä pankkisaamisista.

POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusasema säilyi tilikauden aikana vahvana. POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimus eli LCR-tunnusluku (LCR, Liquidity Coverage Ratio) 31.12.2020 oli 191,4 prosenttia (115,1), kun vähimmäistaso on 100 prosenttia. Bonum Pankilla oli tilikauden päättyessä hallussa yhteenliittymän LCR-kelpoisia likvidejä varoja ennen arvonleikkauksia 621,9 miljoonaa euroa

(305,4), joista 63,0 prosenttia (54,8) oli käteistä ja keskuspankkisaatavia ja 32,4 prosenttia (40,2) erittäin likvidejä tason 1 arvopapereita. Likvidien varojen kasvu vuoden 2020 aikana johtuu etupäässä voimakkaasti kasvaneesta talletuskannasta.

Bonum Pankki Oyj välittää yhteenliittymän jäsenpankeille pitkäaikaista tukkurahoitusta ja toimii muiden jäsenluottolaitosten sisäisenä pankkina. Pankin rahoitusrakenteen suunnittelu perustuu koko yhteenliittymän likviditeetti- ja rahoitusuunnitteluun sekä keskusyhteisön jäsenpankeille antamiin tavoitteisiin ja ohjauksirajoihin.

Vuoden lopussa Bonum Pankki Oyj:llä oli liikkeeseen laskettuna 225 miljoonaa euroa (95) vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 41,5 miljoonaa euroa katsastuskauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankki Oyj:llä on 35 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Kesäkuussa Bonum Pankki Oyj osallistui ensimmäistä kertaa Euroopan keskuspankin TLTRO III -rahoitusoperaatioon 50 miljoonalla eurolla.

MARKKINARISKIT

Bonum Pankki Oyj:n pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Rahoitustase koostuu anto- ja ottolainauseriästä, markkinaehtoisesta rahoituksesta sekä likviditeettisalkun sijoituseristä.

Bonum Pankki Oyj:n liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten mahdollinen käyttö on rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen. Pankki ei käyttänyt johdannaisia vuonna 2020.

Bonum Pankki Oyj seuraa korkoriskiä taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tuloriskimallilla kuukausittain. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvo-

vojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyyssmittareilla. Tuloriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä muun muassa eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Bonum Pankki Oyj:n merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan uuden tuotteen tai palvelun arviointiprosessissa. Pankki tekee vuosittain operatiivisten riskien itsearviointin tekemiensä riskikartoitusten perusteella, joissa hyödynnetään operatiivisten riskien tapahtumaseurantaa. Riskikartoituksen yhteydessä arvioidaan myös Bonum Pankki Oyj:n merkittävimpiin ulkoistuksiin liittyviä riskejä. Osa operatiivisten riskien mahdollisista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

Vuoden 2020 lopussa Bonum Pankki Oyj:n vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde oli 24,1 prosenttia (29,7) ja ydinvakavaraisuussuhde 24,1 prosenttia (29,7). Vuoden 2020 lopussa pankin omat varat yhteensä olivat 26 568 tuhatta euroa (26 957), joka muodostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1).

Pankin vakavaraisuus on laskenut maltillisesti vuoden 2020 aikana riskipainotettujen saamisten kasvun vuoksi. Riskipainotettujen saamisten kasvu johtui luottokannan ja likviditeettireservin sijoituserien kasvusta lähinnä alkuvuoden aikana. Bonum Pankki Oyj:n vähittäispankkiliiketoiminnan kasvu voi kasvattaa jatkossa vastaavasti pankin riskipainotettuja saamia.

Bonum Pankki Oyj:n omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista, joista vähennetään EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset vähennyserät. Pankki ei lue tilikauden aikana kertynyttä voittoa omiin varoihin yhteenliittymän noudattaman käytännön mukaisesti. Finanssi- ja valvonnan myöntämän luvan nojalla yhteenliittymään kuuluvat jäsenluottolaitokset on keskusyhteisön päätöksellä vapautettu omien varojen vaa-teista yhteenliittymän sisäisille erille ja suurten vastapuolten rajoituksista yhteenliittymän keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

POP Pankki -ryhmä ottaa vuoden 2021 alussa käyttöön EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaisen maksukyvyttömyden määritelmän. Määritelmämuutoksella harmonisoidaan Euroopan pankkiviranomaisen toimialueella toimivien pankkien käyttämää määritelmää asiakkaiden maksukyvyttömyydestä. Maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönoton odotetaan kasvattavan maksukyvyttömyiden saamisten määrää tarttumisvaikutuksen seurauksena, johtaen pankin raportoidun vakavaraisuuden laskuun tulevalla tilikaudella.

Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja ydinpääomalle 4,5 prosenttia. Bonum Pankkia koskee vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 prosenttia, sekä ulkomaisten vastuiden muuttuva lisäpääomavaatimus.

VAKAVARAISUUDEN YHTEENVETO

Bonum Pankki Oyj Vakavaraisuuden yhteenveto (1000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Omat varat		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	33 656	32 190
Vähennykset ydinpääomasta	-7 088	-5 233
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	26 568	26 957
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	26 568	26 957
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	-	-
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	26 568	26 957
Riskipainotetut erät yhteensä	110 125	90 679
josta luottoriskin osuus	83 048	70 106
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	-	-
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	2 867	1 644
josta operatiivisen riskin osuus	24 210	18 929
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5 %)	2 753	2 267
Vastasyklinen pääomapuskuri	0	35
Ydinvakavaraisuussuhde (CET1-%)	24,1 %	29,7 %
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla (T1-%)	24,1 %	29,7 %
Kokonaisvakavaraisuussuhde (TC-%)	24,1 %	29,7 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	26 568	26 957
Pääomavaatimus yhteensä *	11 563	9 556
Puskuri pääomavaatimukseen	15 005	17 401
Vähimmäisomavaraisuusaste		
Ensisijainen pääoma (T1)	26 568	26 957
Vastuut yhteensä	730 690	606 196
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	3,6 %	4,4 %

* Pääomavaatimus yhteensä muodostuu minimivaatimuksesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

SISÄINEN VALVONTA

Bonum Pankki Oyj:n sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa saavutetaan asetetut päämäärät ja tavoitteet suunnitelmallisesti ja tehokkaasti ylimmän johdon vahvistamia tavoitteita ja menettelytapoja noudattaen. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan siitä, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti liiketoiminnan erityispiirteet huomioiden ja, että organisaation toiminta on tehokasta ja luotettavaa.

Sisäistä valvontaa toteutetaan pankin sisältä käsin organisaation kaikilla tasoilla ja sisäinen valvonta kattaa pankin kaikki toiminnot kohdistuen ensisijaisesti toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa toteuttavat hallitus, toimitusjohtaja, toimiva johto, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista.

SISÄINEN TARKASTUS

Yhteenliittymän keskusyhteisö vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän keskusyhteisössä, jäsenluottolaitoksissa ja muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Bonum Pankki Oyj:n sisäinen tarkastus perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallituksen ja hallintoneuvoston vahvistamiin sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteisiin sekä keskusyhteisön hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan ensisijaisesti pankin hallitukselle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot suoritettujen tarkastusten jälkeen. Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti toiminnastaan ja havainnoistaan keskusyhteisön hallintoneuvostolle, keskusyhteisön hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Pankissa vuoden aikana toteutetut sisäiset tarkastukset on suorittanut PricewaterhouseCoopers Oy.

BONUM PANKKI OYJ:N HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Bonum Pankki Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 13.4.2020 vahvistettiin vuoden 2019 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin hallitukseen kuului 4 jäsentä. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 24 kertaa.

HALLITUKSEN VARSINAISET JÄSENET OLIVAT:

Pekka Lemettinen, toimitusjohtaja
hallituksen puheenjohtaja

Arvi Helenius, lakiasiaintohtaja
hallituksen jäsen 31.7.2020 saakka

Hanna Linna, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen

Ilkka Lähteenmäki, dosentti
hallituksen jäsen 20.3.2020 alkaen

Kirsi Salo, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen 1.8.2020 alkaen

Mikael Zilliacus, lakiasiaintohtaja
hallituksen jäsen 19.3.2020 saakka

Bonum Pankki Oyj:n toimitusjohtajana toimi **Pia Ali-Tolppa**. Toimitusjohtajan sijaisena toimi **Timo Hulkko**.

Vuoden lopulla 31.12.2020 pankin palveluksessa oli 55 henkilöä, joista 52 kokoaikaisessa vakituisessa työsuhhteessa ja 3 määräaikaisessa työsuhhteessa. Työntekijöiden ammatillista osaamista ylläpidetään ja kehitetään pankin tarpeiden, muuttuvan toimintaympäristön sekä henkilöiden yksilöllisten osaamisvaatimusten ja niissä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

TILINTARKASTUS

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja.

PANKIN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankki Oyj:n toimintoja ohjaa osakkeenomistaja, joka käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksessa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallituksen jäsenet.

Pankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin yhtiöjärjestykseen, yhtiökokouksen päätöksiin ja lainsäädäntöön. Pankin toimitusjohtaja vastaa pankin operatiivisesta toiminnasta hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten ja pankin sisäisten ohjeiden mukaisesti. Tehtävään valittaessa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on tehtävää vastaanottaessaan annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys.

Bonum Pankki Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmä on julkaistu pankin verkkosivuilla osoitteessa www.poppankki.fi/bonum-pankki/hallinto.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankki Oyj:n hallitus vastaa pankin palkitsemisasiosta. Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi ottaen huomioon toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden. Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

Keskusyhteisön sisäisen tarkastuksen on vähintään kerran vuodessa todennettava, onko hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää

noudatettu. Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

PALKITSEMISEN JA TULOKSEN VÄLINEN SUHDE

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja sen tulee vastata pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmän on myös oltava sopusuhteissa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa sekä edistää niitä. Palkitsemisjärjestelmän tulee tukea myös hyvää johtamista.

SUORITUSTEN ARVIOINNISSA KÄYTETYT PERUSTEET JA RISKIPERUSTEISET PALKKIOIDEN MÄÄRÄN MUUTOKSET, LYKKÄÄMISKÄYTÄNTEET JA PALKKIOIDEN MAKSAMISPERUSTEET

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50 tuhatta euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin taloudellinen asema on heikentynyt siinä määrin, että hallituksen arvion mukaan tulospalkkioiden maksaminen on pankin tilanne huomioon ottaen kohtuutonta.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon luottolaitoslain 8 luvussa säädetyt edellytykset ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

PALKKIOIDEN KIINTEIDEN JA MUUTTUVIEN OSIEN SUHDE

Pankin palkitsemisjärjestelmässä muuttuvat palkkiot voivat olla enintään 50 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta.

MUUTTUVIEN PALKKIOIDEN JA MUIDEN LUONTOISETUJEN MÄÄRITTÄMISESSÄ SOVELLETTAVAT KESKEISET PARAMETRIT JA PERUSTEET

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Muuttuvien palkkioiden maksuperusteet päätetään ja tiedotetaan palkkionsaajille etukäteen. Ilman etukäteen asetettua ja tiedotettua maksuperustetta hallitus voi kuitenkin palkita työntekijää poikkeuksellisen hyvästä suorituksesta enintään yhden kuukauden palkkaa vastaavalla palkkiolla
2. Palkkion on perustuttava kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen toiminnon suorituksesta. Suoritusta arvioitaessa on huomioitava se, miten suoritus on toteutunut pitkällä aikavälillä
3. Maksettavien palkkioiden määrissä on otettava huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat sekä tulevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius
4. Oikeus muuttuvaan palkkioon voi syntyä palkkionsaajalle ja se voidaan maksaa hänelle vain, jos palkkionsaaja ei ole menetellyt luottolaitosta velvoittavien säännösten, ohjeiden tai luottolaitoksen määrittelemien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen vastaisesti taikka teollaan tai laiminlyönnillään myötävaikuttanut tällaiseen menettelyyn. Muuttuva palkkio on myös voitava jättää maksamatta tai periä takaisin, jos kyseinen menettely tulee luottolaitoksen tietoon vasta palkkion määräytymisen tai maksamisen jälkeen
5. Pankki voi sitoutua ehdottomaan (ei takaisin perimisen mahdollisuutta) palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

YHTENLASKETUT PALKITSEMISTA KOSKEVAT TIEDOT TOIMIVAN JOHDON JA NIIDEN HENKILÖSTÖN JÄSENTEN OSALTA, JOIDEN TOIMINNALLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS LAITOKSEN RISKIPROFIILIIN

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista henkilöistä ja heille maksetuista palkkioista:

6. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet,
7. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus keskusyhteisön tai yhteenliittymän riskiasemaan,
8. Henkilöt, jotka työskentelevät riskien valvontatoiminnossa riskienhallintatehtävissä, compliance-toiminnossa tai sisäisen tarkastuksen toiminnossa,
9. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitetulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä.

TOTEUTUNEET PALKKIOT

Pankissa on tilikauden aikana maksettu muuttuvia palkkioita yhteensä 22 500 euroa. Aloitusrahoja ei ole tilikauden aikana maksettu.

Pankissa ei tilikauden aikana ole maksettu yli miljoonan euron palkkioita.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Bonum Pankki Oyj:n pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:iin. Pankin kirjanpito on ulkoistettu Figure Taloushallinto Oy:lle, jonka POP Pankki -ryhmä omistaa muiden kyseisen yhtiön asiakaspankkien kanssa. Bonum Pankki Oyj:n maksusanomien välitys on hoidettu Tieto Finland Oy:n ylläpitämän SWIFT Service Bureaun sekä SEPA Instant Payment Gateway:n kautta pois lukien POP Pankki -ryhmän sisäiset maksut. Lisäksi pankki hyödyntää Google Inc.in tytäryhtiön tarjoamaa alustapalvelua asiakastietojen hallinnassa.

Korttiliiketoimintaan kuuluvia palveluja on ulkoistettu Oy Samlink Ab:lle, Nets Denmark A/S:n Suomen sivuliikkeelle, Intrum Justitia Oy:lle ja Evry Card Services Oy:lle.

TALLETUSSUOJA

Bonum Pankki Oyj kuuluu talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 100 tuhanteen euroon saakka. Talletuspankkien yhteenliittymän jäsenenä olevia talletuspankkeja pidetään talletussuojan kannalta yhtenä talletuspankkina. Tämän johdosta saman tallettajan talletussuoja kaikista POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa (POP Pankit ja Bonum Pankki Oyj) olevista talletuksista on yhteensä 100 tuhatta euroa. Bonum Pankki Oyj:n toiminta keskittyy yhteenliittymän jäsenosuuspankeille tarjottaviin keskusluottolaitospalveluihin, joten talletussuojarahaston merkitys on vähäinen.

YHTEISKUNTAVASTUU

POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä on kerrottu POP Pankki -ryhmän yhteiskuntavastuusta. Bonum Pankki Oyj:n yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla POP Pankkien keskusluottolaitoksena Bonum Pankki Oyj tukee omalta osaltaan paikallisten POP Pankkien yhteiskuntavastuuta.

Bonum Pankki Oyj sai marraskuussa WWF:n Green Office -ympäristöjärjestelmän sertifikaatin. Pankin ohjelman teemoja ovat kierrätyksen tehostaminen, energiankulutuksen vähentäminen sekä liikkumisen aiheuttamien päästöjen vähentäminen. Tavoitteena on myös lisätä sekä oman organisaation että yhteistyökumppaneiden ympäristötietoisuutta tehokkaalla viestinnällä.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

S&P Global Rating vahvisti 22.1.2021 Bonum Pankki Oyj:n luottoluokituksen ja muutti näkymät negatiivisesta vakaaksi.

Bonum Pankki Oyj:n hallituksella ei ole tiedossa muita sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankki Oyj:n tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

UUODEN 2021 NÄKYMÄT

Bonum Pankki Oyj tulee vuoden 2021 aikana hyödyntämään monipuolisesti käytettävissä olevia rahoituslähteitä. Tavoitteena on ryhmän varainhankinnan keskihinnan pitäminen mahdollisimman alhaisella tasolla. Tulevan kiinnitysluottopankin avulla yhteenliittymä voi katettuja joukkolainoja liikkeeseen laskemalla hankkia pitkäaikaista ja hinnaltaan kilpailukykyistä tukkurahoitusta yhteenliittymän liiketoiminnan kasvun rahoittamiseen.

Bonum Pankki Oyj keskittyy voimakkaasti digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Painopisteenä on perustetun palvelukeskuksen entistä tehokkaampi ja kattavampi hyödyntäminen ryhmän asiakaspalvelussa ja prosesseissa. Lisäksi luotonannon tuotteiden kehittämistä jatketaan. Korttiliiketoiminnassa keskitytään verkkomaksamisen ratkaisuihin ja asiakas kokemuksen parantamiseen, minkä lisäksi jatketaan korttimaksamiseen liittyvien toimintojen kehittämistä POP Mobiilissa. Pankki myös etsii ja valmistelee aktiivisesti uusia yhteenliittymän pankkien liiketoimintaa tukevia palveluita ja tuotteita vuoden 2021 aikana.

Digitaalisten palveluiden lisäksi rahanpesua estävien toimien tehokkuus sekä järjestelmien parantaminen ovat tällä hetkellä tärkeimpiä kehittämisen painopisteenalueita. Monitorointijärjestelmän implementointiprojektin rinnalla on käynnissä sisäinen jatkuvan monitoroinnin kehitys, joka tukee ja täydentää ryhmän pankkien omia rahanpesun ehkäisytöitä maksudataa analysoimalla.

POP Pankki -ryhmän peruspankkijärjestelmä uudistus työllistää Bonum Pankki Oyj:n henkilöstöä edelleen merkittävässä määrin.

Vuoden 2021 tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Bonum Pankki Oyj:n jakokelpoiset varat olivat 15 547 204,55 euroa. Bonum Pankki Oyj:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 712 276,07 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin eikä osinkoa jaeta.

BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2020

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019	Muutos-%
Korkotuotot	Liite 3	9 203	5 905	55,9
Korkokulut	Liite 3	-2 142	-1 709	25,3
Korkokate		7 061	4 196	68,3
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	Liite 4	7 207	7 064	2,0
Sijoitusten nettotuotot	Liite 5	440	491	-10,5
Liiketoiminnan muut tuotot	Liite 6	1 912	1 034	84,9
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		16 620	12 786	30,0
Henkilöstökulut	Liite 7	-3 137	-2 437	28,7
Liiketoiminnan muut kulut	Liite 8	-7 638	-7 532	1,4
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	Liite 9	-1 093	-842	29,9
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-11 868	-10 811	9,8
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	Liite 14	-3 865	-1 669	131,6
Tulos ennen veroja		888	306	190,3
Tuloverot	Liite 10	-176	-64	175,7
Tilikauden tulos		712	242	194,1

LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019	Muutos-%
Tilikauden tulos		712	242	194,1
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	Liite 25	992	349	184,5
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	Liite 25	231	129	79,8
Tilikauden laaja tulos		1 936	720	169,0

TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2020	31.12.2019
Varat			
Käteiset varat	Liite 15	380 108	155 350
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Liite 13, 16	314 967	253 317
Lainat ja saamiset asiakkailta	Liite 13, 16	84 159	76 434
Sijoitusomaisuus	Liite 13, 17	215 354	94 163
Aineettomat hyödykkeet	Liite 18	6 937	5 266
Aineelliset hyödykkeet	Liite 19	367	271
Muut varat	Liite 20	4 528	3 688
Verosaamiset	Liite 21	58	141
Varat yhteensä		1 006 480	588 631
Velat			
Velat luottolaitoksille	Liite 13, 22	659 657	415 939
Velat asiakkaille	Liite 13, 22	36 654	17 338
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Liite 23	266 346	114 829
Muut velat	Liite 24	8 653	7 721
Verovelat	Liite 21	800	371
Velat yhteensä		972 112	556 198
Oma pääoma			
Osakepääoma	Liite 25	10 000	10 000
Rahastot	Liite 25	22 199	20 976
Kertyneet voittovarot	Liite 25	2 169	1 457
Oma pääoma yhteensä		34 368	32 433
Velat ja oma pääoma yhteensä		1 006 480	588 631

OMAN PÄÄOMAN MUUTOSTEN LASKELMA

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	10 000	976	20 000	1 457	32 433
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos	-	-	-	712	712
Muut laajan tuloksen erät	-	1 223	-	-	1 223
Laaja tulos yhteensä	-	1 223	-	712	1 936
Oma pääoma 31.12.2020	10 000	2 199	20 000	2 169	34 368

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	10 000	498	20 000	1 215	31 713
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos	-	-	-	242	242
Muut laajan tuloksen erät	-	477	-	-	477
Laaja tulos yhteensä	-	477	-	242	720
Oma pääoma 31.12.2019	10 000	976	20 000	1 457	32 433

RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	712	242
Oikaisut tilikauden tulokseen	5 255	2 704
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-193 978	106 151
Saamiset luottolaitoksilta	-61 947	-18 066
Saamiset asiakkailta	-11 507	-36 759
Sijoitusomaisuus	-119 684	162 431
Muut varat	-840	-1 456
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	263 830	9 201
Velat luottolaitoksille	243 718	966
Velat asiakkaille	19 316	7 355
Varaukset ja muut velat	796	880
Maksetut tuloverot	31	-49
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	75 850	118 249
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 676	-3 376
Investointien rahavirta yhteensä	-2 676	-3 376
Rahoituksen rahavirta		
Vuokrasopimusvelka, muutokset	-107	-115
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	246 821	139 750
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-95 426	-167 449
Rahoituksen rahavirta yhteensä	151 288	-27 814
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	159 268	72 209
Rahavarat tilikauden lopussa	383 730	159 268
Rahavarojen nettomuutos	224 462	87 058
Saadut korot	8 573	5 332
Maksetut korot	1 500	1 606
Saadut osingot	9	20
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	5 255	2 640
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut		
Tuloslaskelman verot	176	64
Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	3 865	1 669
Poistot	1 093	842
Muut	122	130
Rahavarat		
Käteiset varat	380 108	155 350
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	3 622	3 917
Yhteensä	383 730	159 268

LIITTEET

LIITE 1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

VLEISTÄ

BONUM PANKKI OYJ JA POP PANKKI -RYHMÄ

Bonum Pankki Oyj (jäljempänä Bonum Pankki) on POP Pankkikeskus osk:n kokonaan omistama tytäryritys ja POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitos, joka toimii POP Pankkikeskus osk:n jäsenosuuspankkien (POP Pankkien) keskusluottolaitoksena. Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien maksuliiketelejä ja välittää POP Pankkien ja muiden pankkien asiakkaiden väliset maksutapahtumat, hoitaa POP Pankkien vähimmäisvarantotalletukset Suomen Pankkiin, ottaa vastaan POP Pankkien talletuksia ja myöntää POP Pankeille maksuvalmiuden hoitoon tarvittavia luottoja. Lisäksi Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallintaa ja toimii rahoituksen tukkumarkkinoilla laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja senior-ehtoisia vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankin tehtäviin kuuluu myös POP Pankkien asiakkaiden Visa-kortteihin liittyvien toimintojen hoitaminen. Bonum Pankin kotipaikka on Espoo. Jäljennös Bonum Pankin tilinpäätöksestä on saatavissa Bonum Pankin toimitiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteesta www.bonumpankki.fi.

Bonum Pankki kuuluu POP Pankki -ryhmään. POP Pankki -ryhmä muodostuu POP Pankkien yhteenliittymästä ja sen määräysvallassa olevista yhtiöistä. Ryhmä harjoittaa pankki- ja vakuutustoimintaa. POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimii POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenpankkeja ovat Bonum Pankin lisäksi 22 osuuspankkia. POP Pankkien yhteenliittymä on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jonka jäsenillä on vastuu toistensa veloista ja sitoumuksista.

POP Pankkien keskusyhteisö on laatinut talletuspankkien yhteenliittymää koskevan lain mukaisesti POP Pankki -ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen. Jäljennöksen POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä saa

sähköisesti osoitteesta www.poppankki.fi tai keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo. POP Pankki -ryhmä esittää EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot erikseen julkaistavassa raportissa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Bonum Pankin tilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksytyistä kansainvälisistä IFRS-standardeista (International Financial Reporting Standards) sekä standardeja koskevia tulkintoja (IFRIC) noudattaen. Tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön sekä viranomaismääräysten vaatimukset.

Liitetietojen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Muut kuin euromääräiset varat ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Bonum Pankilla ei ole tytä- tai osakkuusyhtiöitä.

RAHOITUSINSTRUMENTIT

LUOKITTELU JA KIRJAAMINEN TASEESSA

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti rahoitusvarojen hallinnointiin sovellettavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien perusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat
- Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenuon.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu kaupantekopäivänä. Myönnettyt lainat kirjataan taseeseen sinä päivänä, jolloin asiakas nostaa lainan. Liikkeeseen lasketut instrumentit kirjataan taseeseen sinä päivänä, jona asiakas tekee merkinnän.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Bonum Pankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja sillä on aikomus ja kyky toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Bonum Pankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisilta osin. Taseesta kirjataan pois myös sellainen rahoitusvaroihin kuuluva sopimus, johon perustuvat oikeudet rahavirtoihin siirretään toiselle osapuolelle tai johon liittyy velvollisuus maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle. Mikäli rahoitusvarasta saadaan vastike, mutta omistamiseen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin, kirjataan omaisuuserä edelleen taseeseen ja saatua vastiketta vastaava rahoitusvelka.

Arvon alentuneet rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun arvioidaan, että sopimuksesta ei kerry enää suorituksia ja lopullinen tappio pystytään laskemaan.

Taseesta pois kirjaamisen yhteydessä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luottotappio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luottotappio. Myöhemmin taseesta pois kirjatusta saamisista saatavat suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvarojen arvonalentumistappioiden oikaisuksi.

Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakanut. Rahoitusvelan vaihtoa toiseen, huomattavasti alkuperäisestä poikkeavaan rahoitusvelkaan tai rahoitusvelan ehtojen huomattavaa muutosta käsitellään uuden rahoitusvelan kirjaamisena ja alkuperäisen erän kuoletuksena.

RAHOITUSVAROJEN HALLINNOINNIN LIIKETOIMINTAMALLIT JA ARVOSTAMINEN

Yhteisön liiketoimintamallilla tarkoitetaan IFRS 9 -standardin mukaan sitä, kuinka yhteisö hallinnoi rahoitusvarojen rahavirtojen kerryttämiseksi. Toisinaan yhteisön liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai molemmista. Liiketoimintamalli määritetään tasolla, joka kuvastaa sitä, miten rahoitusvarojen ryhmiä hallinnoidaan yhdessä tietyn liiketoiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Bonum Pankissa rahoitusvaroja hallinnoidaan kolmen liiketoimintamallin mukaisesti:

1. Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)
2. Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
3. Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainausaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien (SPPI: Solely Payments of Principal and Interest) testin. Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä-liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Bonum Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvarroilla. Bonum Pankin sijoitustoiminnan tavoite on rahoitusyllijäämien sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmius-tarpeita varten.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat sisältä lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin). Arvostusluokkaan voidaan luokitella myös sellaiset maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hallussa pidettävät likvidit varat, joiden likviditeettiä ei tarvitse osoittaa säännöllisillä myynneillä.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä-liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan muun muassa ne sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi

likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä.

Muutokset rahoitusinstrumentin käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Rahoitusinstrumenttiin kohdistuvien odotettavissa olevien luottotappioiden lisäykset ja vähennykset kirjataan tuloslaskelmaan ja muihin laajan tuloksen eriin. Myös valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Luovutuksen yhteydessä arvomuutos sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan tuottoihin ja odotettavissa oleva luottotappio rahoitusvarojen arvonalentumistappioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintamenoön tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Bonum Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Poikkeusta on sovellettu Bonum Pankin strategisiin oman pääoman ehtoihin omistuksiin, joiden omistus on perusteltu liiketoiminnan kannalta.

Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan

luovutuksen yhteydessä mahdollisesti realisoitua myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkuperäisen kirjaimisen yhteydessä ja se on peruuttamaton.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat

Bonum Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat sisältää talletukset ja liikkeeseen lasketut velkakirjat, velat luottolaitoksille sekä muut rahoitusvelat.

Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat voi sisältää johdannaisvelkoja. Bonum Pankilla ei ole tilinpäätöshetkellä johdannaissojimuksia eikä Bonum Pankki ole soveltanut suojauslaskentaa. Bonum Pankki ei ole soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollisuutta nimenomaisesti luokitella rahoitusvelka käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimissa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai silloin, kun toimivia markkinoita ei ole, vakiintuneita arvostusmenetelmiä käyttämällä. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia, säännönmukaisesti toistuvia ja toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskorista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin luotettavaan käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävällä alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikista vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva luottotappio määritetään sopimukseen perustuvien rahavirtojen, jotka yhteisö on sopimuksen mukaisesti oikeutettu saamaan, ja niiden rahavirtojen, jotka yhteisö odottaa saavansa, välisenä erotuksena diskontattuina alkuperäisellä efektiivisellä korolla raportointihetkeen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerien perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta Bonum Pankissa perustuu kolmeen pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat
- Yritysasiakkaat
- Sijoitussalkku

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohtaisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, probability of default), tappio-osuuteen (LGD, loss given default) sekä

vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, exposure at default). Maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) mitataan historiallisella datalla estimoidulla luottoluokitusmallilla. Luottoluokitusmallit on määritelty yllä kuvatuille kolmelle pääsegmentille. Tappio-osuudella (LGD) tarkoitetaan odotettua luottotappion osuutta jäljellä olevasta pääomasta, jos vastapuoli luokitellaan maksukyvyttömäksi, ja tappio-osuuksien laskentaparametrit on POP Pankki -ryhmässä määritelty asiantuntija-arvioiden perusteella. Vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä (EAD) lasketaan jokaiselle lainalle ja taseen ulkopuoliselle erälle erikseen sopimusehtojen mukaisesti lyhennyksiin perustuen, pois lukien eräpäivättömät sopimukset, joiden elinkaari on määritelty asiantuntija-arvion perusteella. Taseen ulkopuolisten erien EAD-laskennassa sovelletaan vakavaraisuuslaskennan luottoriskin standardimallin mukaisia CCF-kertoimia, pois lukien korttiluotot, joille on määritelty CCF-arvo asiantuntija-arvion perusteella.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Tällöin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta sitten lainanhoitajousto, se on ollut eräntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä. Luottoriski on lisääntynyt merkittävästi myös silloin, jos sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnysarvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Vastuut luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaiseen vaiheeseen 3 niiden täyttäessä sopimustasaisen tai asiakastasaisen maksukyvyttömyyden kriteerin. Sopimusten katsotaan olevan maksukyvyttömiä, jos jokin seuraavista kriteereistä toteutuu:

- Luotolla on yli 90 päivää erääntyneitä maksuja, joiden määrä on vähintään 100 euroa
- Pankki on aloittanut perintätoimet sopimuksen osalta
- Asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi: yli 20 % asiakkaan luotoista täyttää yllä olevat vaiheen 3 sopimustasoiset kriteerit tai yrittäjäasiakas on asetettu konkurssi- tai saneerausmenettelyyn

Bonum Pankilla ei ole sellaisia sopimuksia, jotka on luokiteltu alun perin arvoltaan alentuneina myönnytyksi.

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, jos sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa hyödynnetään kohtuudella saatavilla olevaa tulevaisuuden informaatiota. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten POP Pankki -ryhmässä on kehitetty kolmeen makrotalousskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määritettäessä. Makrotalousskenaariot perustuvat Suomen bruttokansantuotteen asiantuntija-arviona laadittuun ennustettuun kasvuprosenttiin kolmen tulevan vuoden aikana.

Bonum Pankki soveltaa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2. Vaiheeseen 1 voidaan luokitella vain investment grade -luokiteltuja instrumentteja.

Jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatta-

vaan rahoitusvaraansa sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittävä vähennyserä muodostuu rahoitusvaralle laskestusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, josta on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjattut odotettavissa olevat luottotappiot. Tappiota koskeva vähennyserä peruutetaan, jos rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään rahoitusvarojen vähennykseksi. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva vähennyserä merkitään laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään varaukseksi muihin varauksiin ja velkoihin.

AINEETOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin tietojärjestelmien hankintakustannuksista. Bonum Pankin strategisten yhteistyökumppanien suorittaman kehitystyön kustannukset aktivoidaan aineettomaksi hyödykkeeksi silloin, kun kehitystyöstä muodostuu yksilöitävissä oleva aineeton hyödyke, joka on Bonum Pankin määräysvallassa ja tuottaa Bonum Pankille taloudellista hyötyä. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat keskusluottolaitos- ja korttiliiketoiminnan tietojärjestelmistä. Bonum Pankki on aktivoinut myös sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä. Sisäisesti aikaansaattujen aineettomien hyödykkeiden aktivoitaviin menoihin sisältyvät mm. ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset ja oman työn kustannukset.

Kaikilla Bonum Pankin aineettomilla hyödykkeillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika. Aineettomien hyödykkeiden hankintameno kirjataan poistoina kuiluiksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen. Tietojärjestelmien arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat 3–5 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden 3–4 vuotta. Pankkitoiminnan perusjärjestelmien arvioitu taloudellinen vaikutusaika voi olla edellä esitettyä pidempi, kuitenkin enintään 10 vuotta.

Aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistot aloitetaan siitä hetkestä, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Viitteitä aineettomien hyödykkeiden arvon alentumisesta tarkastellaan vuosittain ja tarvittaessa suoritetaan arvonalentumistestaus. Tutkimusmenot kirjataan niiden toteutumishetkellä kuluksi.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineelliset hyödykkeet muodostuvat koneista ja kalustosta, jotka merkitään taseessa poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen käyttöaikaan. Koneiden ja kaluston taloudellinen käyttöaika on 3–10 vuotta.

Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset merkitään tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumistappioihin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

VUOKRASOPIMUKSET

Bonum Pankki on hankkinut käyttöönsä vuokrasopimuksiksi luokiteltavilla sopimuksilla toimistolaitteita sekä liiketoiminnan käytössä olevat tilat. Bonum Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohdaksi, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määräajaksi vastiketta vastaan.

Bonum Pankki merkitsee vuokrasopimukset taseeseen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja siihen liittyvä korkokulu kokokatteessa. Käyttöoikeusomaisuuserä esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja siihen liittyvät poistot poistoissa ja arvonalentumisissa aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä. Bonum Pankki soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia, joita sovellettaessa enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä koskevia sopimuksia ei kirjata taseeseen.

Näiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenoon. Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon. Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistot tasapoistoina.

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Vuokrasopimusvelan laskennassa käytetään lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään ryhmän sisäisesti myönnetuille luotoille määriteltyä korkoa.

Vuokrakauden määrittämisessä on huomioitu vuokratun omaisuuserän taloudellinen käyttöaika. Johdon oletuksilla on merkitystä etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokrakauden määrittelyssä. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille on määritetty johdon arvioon perustuva vuokrakausi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Bonum Pankin IAS 19 Työsuhde-etuudet-standardin mukaiset työsuhde-etuudet ovat pääasiassa lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia, kuten vuosilomapalkkoja ja tulospalkkioita, jotka odotetaan maksettavan asianomaisen työn suorittamisen yhteydessä tai seuraavan 12 kuukauden aikana.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä ja muista työsuhteen päättymisen jälkeen maksettavista etuuksista. Lakisäätien eläketurva on järjestetty ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Bonum Pankin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan henkilöstökuluihin sille tilikaudelle, jota vakuutusyhtiön veloitus koskee. Bonum Pankilla ei ole etuusperusteisia eläkejärjestelyjä.

TUOTTOJEN JA KULUJEN TULOUTUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle tasaisesti suhteessa taseessa jäljellä olevaan määrään. Korkotuotot ja -kulut kirjataan korkokatteeseen.

Bonum Pankin maksama negatiivinen korkotuotto kirjataan korkokuluihin ja asiakaspankilta peritty negatiivinen korkokulu kirjataan korkotuottoihin.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään asti kuin Bonum Pankki olettaa olevansa oikeutettu palkkiin asiakkaalle suoritettua palvelua vastaan. Palkkiotuotot kirjataan joko yhtenä ajanhetkenä tai ajan kuluessa. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot tuloutetaan kuitenkin instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Osingot

Osingot tuloutetaan silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingonjaosta ja oikeus osingon saamiseen on syntynyt. Osinkotuotot kirjataan sijoitusten nettotuottoihin.

Kehittämismaksutuotot

Bonum Pankki on perinyt asiakaspankeiltaan liiketoiminnan muihin tuottoihin merkittyjä kehittämismaksuja keskusluottolaitostojen ja korttiliiketoiminnan kehitystyötä varten. Näitä maksuja ei ole tuloutettu siltä osin, kuin maksuilla on katettu aineettoman hyödykkeen hankintamenoon sisällytetyjä kuluja. Tulouttamattomat maksut on käsitelty ennakkomaksuina ja ne on merkitty taseeseen muihin velkoihin. Kyseiset maksut tuloutetaan silloin, kun Bonum Pankki käyttää aineetonta hyödykettä tulon hankkimiseen.

Tuloslaskelmaerien esittäminen tilinpäätöksessä:

Korkokate	Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, nimellisarvon ja hankinta-arvon välisen erotuksen jaksotusmäärä sekä palkkiot, jotka käsitellään osana rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, vuokrasopimusvelan korkokulut
Palkkiotuotot ja -kulut	Palkkiotuotot luotonannosta, talletuksista, palkkiotuotot ja -kulut maksujenvälityksestä ja korttiliiketoiminnasta, palkkiokulut arvopapereista
Sijoitusten nettotuotot	Myyntivoitot ja -tappiot sekä osinkotuotot käypään arvoon arvotetuista rahoitusinstrumenteista, valuuttatoiminnan nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot	Keskusluottolaitospalveluista saadut tuotot, pankeilta perityt kehittämismaksut sekä muut liiketoiminnan tuotot.
Henkilöstökulut	Palkat ja palkkiot, henkilösivukulut ja eläkekulut
Liiketoiminnan muut kulut	Muut hallintokulut, arvoltaan vähäisiin ja lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, kehittämiskulut, viranomaismaksut sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	Rahoitusvaroihin kohdistuvat arvonalentumiset, odotettavissa olevat luottotappiot ja toteutuneet luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset

TULOVEROT

Tuloslaskelman verot koostuvat Bonum Pankin tilikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisten verojen muutoksesta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi niiden erien kohdalla, jotka liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajaan tulokseen kirjattuihin eriin. Silloin myös verovaikutus kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy sellaista verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten laskennassa käytetään sitä säädettyä verokantaa, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Bonum Pankki harjoittaa pankkitoimintaa. Koska pankilla on vain yksi toimintasegmentti, se ei esitä tilinpäätöksessään segmenttiraportointia.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien soveltaminen edellyttää johdolta sellaisia tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöslaskelmissä esitettyjen erien määrään sekä niiden liitteinä annettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin. Johdon arviot ja oletukset perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen näkemykseen, jotka voivat poiketa joissain määrin lopullisesta toteumasta. Koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi rahoitusvarojen käypiin arvioihin ja arvonalentumisvarauksiin liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

KÄYVÄN ARVON ARVIOINTI

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon on lisäksi arvioitava, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena, ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio instrumentin käyvistä arvosta. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Jos mallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on niiltä osin arvioitava, millä tavoin arvostuksessa käytetään muita tietoja.

ARVONALENTUMINEN

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Johdon on määritettävä, millä tavoin laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liittyvä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovasta-arvokerroimia luottokortteihin sovelletaan.

Koronapandemian takia odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa käytettävää tulevaisuuteen kohdistuvaa makrotaloudellista informaatiota on päivitetty ennustetun BKT:n kehityksen kautta poikkeuksellisesti tilikauden aikana kaksi

kertaa. Perusskenaarion positiivisen talouskehityksen todennäköisyyttä laskettiin alkuvuodesta koronapandemian aiheuttaman epävarmuuden johdosta. Johdon arvion mukaan loppuvuoden tiedot useamman koronarokotteen kehityksestä ja kaupallisesta jakelusta tulevat parantamaan odotuksia BKT:n kehityksestä tuleville tilikausille. Tämän johdosta perusskenaarion positiivisen talouskehityksen todennäköisyyttä korotettiin tilinpäätöshetkellä lähemmäs koronapandemiaa edeltänyttä tasoa.

Rahoitusvarojen arvonalentumisten periaatteita on esitetty tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistarkastelussa määritetään omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämä rahamäärä joko omaisuuserän käyttöarvon tai käyvän arvon perusteella. Arvonalentumistestaus vaatii johdon harkintaa ja arviota kyseessä olevan omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä ja diskonttauksessa käytettävästä korosta. Myös keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arviointi vaatii johdon harkintaa.

VUOKRASOPIMUKSIKSI LUOKITELTAVIEN SOPIMUSTEN VUOKRAKAUSI

Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokrakauden määrittäminen edellyttää johdolta harkintaa, joka edellyttää vuokratun omaisuuserän taloudellisen käyttäjän arviointia silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi. Arvioinnissa huomioidaan olosuhteet, joissa vuokrattua kohdetta tullaan käyttämään.

UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

TILIKAUDEN AIKANA KÄYTTÖÖN OTETUT UUDET STANDARDIT JA STANDARDIMUUTOKSET

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin muutokset: Liiketoiminnan määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan määritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin tekemisen siitä, onko hankittu toimin-

tokokonaisuus enemmän ryhmä omaisuuseriä kuin liiketoiminta. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IAS 39

Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen sekä IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot –standardien muutokset: Viitekorkouudistus (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksien taustalla ovat viitekorkojen vertailuarvoasetuksen (IBOR-reformi) valmisteluun ja käyttöönottoon liittyvät epävarmuustekijät. Muutoksilla helpotettiin rahoitusinstrumenttien suojauslaskennan edellytyksien täyttämistä IBOR-reformia edeltävällä kaudella. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet –standardien muutokset: Olennaisen määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät olennaisuuden määritelmää ja sisältävät ohjeistusta helpottamaan käsitteen johdonmukaista soveltamista kaikissa IFRS-standardeissa. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS-standardeihin sisältyviin Taloudellisen raportoinnin käsitteellistä viitekehystä koskeviin viittauksiin (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Uudistettu viitekehys kokoaa viime vuosina käytönotetuissa standardeissa IASB:n käyttämän ajattelun. Käsitteellinen viitekehys palvelee pääasiassa IASB:n työkaluna standardien kehittämisessä sekä tukee IFRS Interpretations Committeeta standardien tulkinnassa. Viitekehys ei kumoaa yksittäisten IFRS-standarden vaatimuksia. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.

IFRS 16: Vuokrasopimukset COVID 19-Related Rent Concessions (sovellettava 1.6.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutos sallii vuokralle ottajien jättää kirjaamatta vuokrahelpotukset vuokrasopimusten muutoksina, mikäli helpotukset ovat koronapandemian suora seuraus ja ne täyttävät tietyt ehdot. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Bonum Pankki ottaa käyttöön 1.1.2021 alkavalla tilikaudella seuraavat IASB:n julkistamat uudet standardit niiden voimaantulopäivästä lähtien, mikäli ne on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa ennen tilikauden päättymistä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen, IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, IFRS 4 Vakuutus sopimukset sekä IFRS 16 Vuokrasopimukset –standardien muutokset – Viitekorkouudistus – Vaihe 2* (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset antavat ohjeita viitekorkouudistuksen jälkeiselle ajalle sopimuksen mukaisten rahavirtojen sekä suojaussuhteissa tapahtuneiden muutosten osalta, kun muutokset johtuvat nimenomaan viitekorkojen vertailuarvoasetuksen voimaantulosta (IBOR-reformin aiheuttamat muutokset). Muutoksilla ohjataan yhtiöitä kuvaamaan uudistuksen voimaantulon aiheuttamat vaikutukset tilinpäätöksessä. Standardimuutoksella ei arvioida olevan vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen. Muilla myöhemmin sovellettavaksi tulevilla standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.

* = Standardia tai standardimuutoksia ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2020 mennessä.

LIITE 2 RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

Bonum Pankin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä muodostuisi oleellista uhkaa pankin, keskusyhteisön tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle ja tukea näin POP Pankki -ryhmän riskienhallinnan strategisia tavoitteita ja varmistaa omalta osaltaan toiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta. Riskienhallinnan prosessin tavoitteena on varmistaa, että kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit tunnistetaan, arvioidaan, mitataan ja että niitä valvotaan säännöllisesti ja että ne ovat oikeassa suhteessa pankin ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla kateetaan pankin liiketoimintastrategiasta ja -suunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin ja yhteenliittymän häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja kaikkien jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Keskusyhteisö vastaa ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävydestä ja ajanmukaisuudesta. Keskusyhteisö antaa ryhmään kuuluville yhteisöille ohjeita riskienhallinnan turvaamiseksi ja valvoo, että ne toimivat viranomaissäännösten, omien sääntöjensä, keskusyhteisön antamien ohjeiden ja asianmukaisten ja eettisesti hyväksyttävien menettelytapojen mukaisesti. Bonum Pankki hallinnoi sitovien ohjausrajojen puitteissa liiketoimintaan kuuluvia riskejä ja on vastuussa omasta vakavaraisuudestaan. Bonum Pankin va-

kavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan sekä pankkitasolla, että konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla. Yhteenliittymätason riskienhallinnan periaatteiden rikkomiseen puututaan sovittujen yhteenliittymän toimintamallien mukaisesti.

Pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykyä vastaamaan riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Pääomasuunnitelman laatimisessa käytetään keskusyhteisön riskienhallinnan määrittelemiä laskentamenetelmiä.

Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski ja operatiivinen riski. Yhteenliittymätason liiketoiminnan suunnitteluun pohjautuva keskusyhteisön hallituksen vahvistama riskistrategia linjaa liiketoiminnan riskinottohalukkuuden, jonka puitteissa Bonum Pankin hallitus asettaa tarvittaessa omia ohjeita ja rajoitteita. Liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla niin, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan.

Riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa säätelevät EU-lainsäädäntö, Laki luottolaitostoiminnasta 610/2014 (jäljempänä Luottolaitoslaki), Laki talletuspankkien yhteenliittymästä 24.6.2010/599 (jäljempänä Yhteenliittymälaki), sekä Finanssivalvonnan standardit, määräykset ja ohjeet.

Bonum Pankin riskienhallinta ja vakavaraisuuden hallinta on olennainen osa pankin päivittäistä liiketoiminnan johtamista ja sisäistä valvontaa. Sisäisellä valvonnalla seurataan, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti ja toimii tehokkaasti ja luotettavasti. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että yhteenliittymässä eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan annettuja ohjeita noudattaen.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN ORGANISOINTI

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos sekä POP Pankkikeskus osk:n tytäryhtiö. Yhteenliittymän keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankin hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, ohjeet ja rajoitteet liiketoiminnan riskitasoille sekä riskinottovaltuudet keskusyhteisön antamien sitovien ohjeiden mukaisesti. Hallitus vastaa ennakoivasta pääomasuunnittelusta sekä vakavaraisuuden hallinnan ja ennakoivan pääomasuunnittelun sovittamisesta osaksi luotettavaa hallintoa ja muuta ohjausta. Hallitus arvioi vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta. Hallitus asettaa tavoitetason, jolla vakavaraisuus halutaan pitää sekä vahvistaa riskiprofiilin edellyttämän pääomatason ja -rakenteen.

Toimiva johto vastaa päivittäisen liiketoiminnan riskienhallinnasta riskirajoitteiden ja riskinottovaltuuksien puitteissa. Toimiva johto vastaa vakavaraisuuden hallinnan sekä riskienhallinnan käytännön toteutuksesta, jatkuvasta seurannasta ja valvonnasta sekä raportoinnista yhteenliittymän hallitukselle. Toimiva johto myös huolehtii siitä, että vakavaraisuuden hallintaan liittyvät vastuut, valtuudet, prosessit ja raportointisuhteet on selkeästi määritetty ja riittävästi kuvattu ja että työntekijät tuntevat työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa vakavaraisuuden hallinnan kokonaisuuden, siihen liittyvät prosessit ja menetelmät.

Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävä on liiketoiminnan riskirajoitteiden ja vakavaraisuuden valvonta sekä raportointi hallitukselle ja yhteenliittymän keskusyhteisön riippumattomalle riskienvalvontatoiminnolle. Bonum Pankin riskienvalvonnan

tehtävänä on muodostaa kokonaisvaltainen näkemys yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskusluottolaitospalveluiden ja pankin muun liiketoiminnan sisältämistä riskeistä, kehittää riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja riskien tunnistamiseen, mittaamiseen ja valvontaan keskusyhteisön antamien periaatteiden mukaisesti.

Keskusyhteisön keskitetty Compliance-toiminto valvoo, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, markkinoiden itsesääntelyä, omia sääntöjään sekä yhteenliittymän keskusyhteisön antamia ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita. POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyttä ja toimivuutta kaikissa jäsenluottolaitoksissa.

Yhteenliittymän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita, organisointia ja sisäisen valvonnan järjestämistä kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 575/2013 (CRR) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty lisäksi erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Bonum Pankilla on jatkuvasti riittävä pääomapuskuri strategisten liiketoimintatavoitteidensa saavuttamiseksi ja niistä aiheutuvien riskien kattamiseksi kaikissa olosuhteissa. Bonum Pankki noudattaa vakavaraisuuden hallinnassa yhteenliittymän keskusyhteisön asettamia vakavaraisuuden hallinnan periaatteita sekä riskinottokehikon mukaista riskinottohalukkuutta.

Vakavaraisuusaseman seuranta ja ohjaus on toteutettu keskusyhteisön asettamien vakavaraisuuden ohjausrajojen kautta. Vakavaraisuustavoitteet (ohjausrajat) asetetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 (jäljempänä vakavaraisuusasetus) mukaiselle vakavaraisuussuhdeluvulle

ja sisäiseen riskien arviointiin pohjautuvalle taloudelliselle pääomavaatimukselle (nk. pilari 2, sisäinen pääoma).

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteeseen pyritään systemaattisella vakavaraisuuden hallinta-prosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin, liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen. Prosessissa pyritään tunnistamaan kaikki suunniteltuun liiketoimintaan liittyvät olennaiset riskit sekä arvioimaan niiden suuruutta sekä niiden kattamisen edellyttämiä pääomavaateita.

Bonum Pankki laatii vuosittain pääomasuunnitelman stressitesteineen yhdenmukaisilla keskusyhteisön määrittelemillä työkaluilla ja periaatteilla yhteenliittymän keskusyhteisön valvonnassa. Tällä varmistetaan, että pankin suunnittelema kasvu, kannattavuus ja riskinkantokyky ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisia ja linjassa yhteenliittymän tavoitteiden ja rajoitteiden kanssa. Pääomilla katetaan yhteenliittymän strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Pääomasuunnitelman ns. perusskenaario muodostaa samalla perustan pankin budjetoinnille.

PILARI I VAKAVARAISUUS

Bonum Pankin merkittävimmät Pilari I -pääomavaateet muodostuvat pankkitoiminnan vähittäissaamisista sekä likviditeettiportfolion sijoitustoiminnan saamisista. Yhteenliittymässä sovelletaan vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin pääomavaateen laskentaan perusmenetelmää. Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitoimintaa, joten markkinariskin pääomavaade lasketaan ainoastaan valuuttapositionle. Luottoriskin standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat.

Bonum Pankki Oyj:n omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä

muista vapaista rahastoista, joista vähennetään EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset vähennyserät.

Bonum Pankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKI

Bonum Pankin merkittävin riski on luotto- ja vastapuoliriski. Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia maksuvelvoitteitaan.

Luottoriskin merkittävin lähde on luotot, mutta luottoriskiä voi syntyä luottojen lisäksi myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista sekä erilaisista taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä sekä takauksista.

Bonum Pankin liiketoiminnan luottoriski muodostuu likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkitoiminnasta, josta suurimman osan muodostaa vakuudeton luotonanto. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2020 lopussa yhteensä 300 426 tuhatta euroa (173 045). Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankilla oli 125 354 tuhatta euroa (122 235), jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä.

LUOTTORISKIEN HALLINTA

Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymätasolla luottoriskin hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä luottoriskin valvontaa ja raportointia. Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovan luottoriskistrategian, jossa määritellään tavoiteriskitaso, riskinoton linjauksia ja asiakasvalintaa sekä vakuuksia koskevat periaatteet. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa sijoitustoiminnasta ja muista vastuista syntyvien luottoriskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle.

Luottoriskistrategiassa ja sitä täydentävissä luotonannon ja vakuuksien toimintaohjeissa määritellään enimmäismäärät riskikeskittymille ja ne ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Ohjeet luovat pohjan Bonum Pankin luottoriskien hallinnalle ja niissä määritellään luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakautaan sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimitit sekä seurantarajat. Luottoriskistrategia päivitetään vähintään vuosittain tai aina yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Automatisoidun luotonmyönnön luottopäätökset tehdään hakemuspisteytysmalliin perustuvan asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukyvyn arvioinnin perusteella, sekä muiden luotonmyönnön kriteerien perusteella. Luottoriskin hallintaa toteutetaan luottoriskien seurantaan ja analysointiin perustuvalla aktiivisella luottopolitiikan ja automatisoitujen päätössääntöjen hallinnalla. Luottoriskin seuranta puolestaan perustuu maksuviivojen ja järjestämättömien saamisten jatkuvaan seurantaan, luottosalkun laadun seurantaan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrän ja luottotappioitujen vastuiden seurantaan.

Muun luotonmyönnön luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukykyyn arvioinnin lisäksi myös muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Vakuudet arvostetaan varovaisuuden periaatteita noudattaen käypään arvoon ja niiden arvoa seurataan säännöllisesti. Vakuuksien arvostamisessa käytettävät vakuusarvostuskertoimet ovat yhteenliittymässä yhdenmukaiset kaikissa jäsenluottolaitoksissa. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa.

Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiallisesti rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain, luottokelpoisuusluokittain

sekä instrumenttiluokittain. Luottoriskien hajautus määritellään hallituksen vahvistamissa sijoitus-suunnitelman allokaatiossa sekä sijoitustoiminnan työhöjeen limiittikehikossa. Sijoituspäätökset tehdään hallituksen vahvistamin sijoitusvaltuuksin sijoitussuunnitelman ja sijoitustoiminnan työhöjien mukaisesti riskejä hajauttaen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskenta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa. Arvon alentumisten periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määritelty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa liitteessä 1. Lainoihin ja saamiin, taseen ulkopuolisiin eriin ja saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Bonum Pankin riskienvalvonta raportoi hallitukselle säännöllisesti riskipositioista, luottoriskien kehityksestä, asiakasvastoista, järjestämättömistä saamisista sekä odotettavissa olevista luottotappioista. Raportointi sisältää mm. luottoriskin määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain

LUOTTORISKIASEMA

Bonum Pankin sijoitusomaisuus yhteensä oli tilikauden lopussa 215 354 tuhatta euroa (94 163). Sijoitusomaisuus kasvoi alkuvuoden 2020 aikana likviditeettireservin kasvattamisen johdosta. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on vakuudellisia ja EKP-vakuuskelpoisia luottoja. Lisäksi Bonum Pankilla oli likviditeettiportfolioon kuuluvia lyhytaikaisia pankkisaamia yhteensä 3 621 tuhatta euroa (3 916).

Pankkitoiminnan luottoriskiasema on kasvanut vakuudettoman vähittäisluottokannan kasvun seurauksena. Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä kasvoi luottokannan mukana, samoin kuin lopulliset luottotappiot. Pankkitoiminnan luottoriskiaseman odotetaan kasvavan suunnitelman mukaisen luottokannan kasvun mukana.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 10,1 prosenttia päätyen 84 159 tuhanteen euroon (76 434). Henkilöasiakkaille myönnettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 92,0 prosenttia (91,7)

Bonum Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1–8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu. Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti vaiheeseen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa. Vastuut, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, luokitellaan vaiheeseen 2. Muut vastuut on luokitel-

tu vaiheeseen 1. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa otetaan käyttöön 1.1.2021 alkaen EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 artiklan 178 mukainen maksukyvyttömyyden määritelmä. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta vaiheeseen 3 luokiteltujen vastuiden määrään.

Lainojen ja saamisten, saamistodistusten sekä taseen ulkopuolisten erien bruttomäärä korkeimman riskin riskiluokassa 8 oli tilikauden lopussa yhteensä 4 099 tuhatta euroa (1 731).

Alla olevissa taulukoissa on esitetty riskiluokittain odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa määriteltujen vaiheiden mukaisesti saamiset asiakkailta, saamistodistukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset. Taulukossa on esitetty myös kunkin riskiluokan PD-luvun ala- ja yläraja.

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2020

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2020				31.12.2019
	Alaraja	Yläaraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	274 310	-	-	274 310	215 400
Luottosaldo yhteensä			274 310	-	-	274 310	215 400
Odotettavissa oleva luottotappio			4	-	-	4	3
Yhteensä			274 306	-	-	274 306	215 397

Saamiset luottolaitoksilta muodostuvat POP Pankki -ryhmän sisäisistä eristä, joiden määrä kasvoi tilikaudella 27,3 prosenttia.

SAAMISET ASIAKKAILTA RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2020

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2020				31.12.2019
	Riskiluokka	Alaraja	Yläaraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
1-4	0,00	1,50	38 973	214	-	39 187	39 756
5	1,50	5,00	8 323	680	-	9 003	7 179
6	5,00	25,00	30 463	2 754	-	33 218	27 924
7	25,00	100,00	1 162	374	-	1 536	2 065
8	100,00	100,00	-	-	3 878	3 878	1 511
Luottosaldot yhteensä			78 922	4 022	3 878	86 821	78 436
Odotettavissa oleva luottotappio			1 046	89	1 528	2 662	1 649
Yhteensä			77 875	3 933	2 350	84 159	76 786

Saamiset asiakkailta muodostuu pääosin vakuudettomista luotoista 76,6% (79,1%). Kolmen alimman riskiluokan (riskiluokat 6–8) osuus saamisista kasvoi tilikaudella 44,5 prosenttiin (40,2). Vaiheen kaksi ja kolme saamisten osuus kasvoi 9,1 prosenttiin (4,7).

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2020

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2020				31.12.2019
	Riskiluokka	Alaraja	Yläaraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
1-4	0,00	1,50	116 096	1 186	-	117 282	118 669
5	1,50	5,00	5 920	479	-	6 398	2 940
6	5,00	25,00	114	1 328	-	1 442	399
7	25,00	100,00	5	6	-	11	6
8	100,00	100,00	-	-	222	222	221
Luottosaldot yhteensä			122 135	2 998	222	125 354	122 235
Odotettavissa oleva luottotappio			182	58	35	275	215
Yhteensä			121 952	2 940	187	125 079	122 020

Taseen ulkopuoliset saamiset muodostuvat pääosin käyttämättömistä korttiluottolimiiteistä 88,0% (78,2 %) ja ryhmän sisäisistä eristä 10,4% (21,2%).

SAAMISTODISTUKSET RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2020

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2020				31.12.2019
	Alaraja	Yläaraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
1-4	0,00	1,50	212 354	308	-	212 662	92 695
Luottosaldot yhteensä			212 354	308	-	212 662	92 695
Odotettavissa oleva luottotappio *)			16	-	-	16	-
Yhteensä			212 339	308	-	212 647	92 695

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 35 tuhatta euroa (29), joista 34 tuhatta euroa lukeutuu vaiheeseen 1 ja 1 tuhatta euroa vaiheeseen 2.

Likviditeettireserviin sisältyvät saamistodistukset asettuvat neljään ylimpään riskiluokkaan. Vaiheen 2 saamistodistukset ovat likviditeetin hallinnassa käytettäviä yritystodistuksia.

ONGELMASAAMISET JA SAAMISTEN ARVONALENTUMISET

Vuonna 2020 kirjattiin realisoituneita luottotappioita 2 770 tuhatta euroa (398). Bonum Pankin yli 90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat 4,7

prosenttia (1,99) luottokannasta. Pankin 30–90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat vuoden 2020 lopussa 1,4 prosenttia (0,71) luottokannasta. Tilikaudella raportoitujen ongelmasaamisten määrän kasvu johtui aiemmin voimakkaasti kasvaneesta luottokannasta sekä koronapandemian vaikutuksesta vakuudettoman luottokannan saamisiin. Ongelmasaamisia on kuvattu myös liitteessä 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

ERÄÄNTYNEET SAAMISET (1 000 euroa)

	31.12.2020	31.12.2019
31-90 päivää	1 139	545
yli 90 päivää	3 934	1 524
Yhteensä	5 073	2 069

Luottoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuvat odotetut luottotappiot (ECL) kasvoivat tilikauden aikana 1 094 tuhatta euroa päätyen 2 993 tuhanteen euroon (1 899). ECL-laskennan vaiheeseen kolme luokitellaan luotot, joilla on yli 90 päivää myöhässä olevia maksusuorituksia. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä ja siinä tapahtuneet muutokset on esitetty liitetiedossa 14.

RISKIKESKITTYMÄT

Luotonannon keskittymäriskiä syntyy luotonannosta, kun luottovastapuolet ovat taloudellisesti riippuvaisia toisistaan tai toimivat samankaltaisessa taloudellisessa ympäristössä, jolloin yksittäiset tapahtumat voivat vaikuttaa merkittävään joukkoon luottovastapuolia samanaikaisesti. Vastaavaa keskittymäriskiä voi syntyä myös luottojen vakuuksien ollessa samankaltaisia.

Bonum Pankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää EU:n vakavaraisuusasetuksessa N:O 575/2013, muissa säädöksissä tai Fi-

nanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä.

LIKVIDITEETTIRESERVIN VASTAPUOLIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Keskuspankkisaamiset	380 108	155 219
Valtiot ja julkisyhteisöt	145 663	58 380
Luottolaitokset	26 873	30 952
Yrityksiltä	3 747	7 279
Yhteensä	556 392	251 830

LIKVIDITEETTIRISKIT

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voidaan jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rakenteelliseen rahoitusriskiin. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa pankki ei suoriudu maksuvelvoitteestaan ilman vaikeuksia. Rakenteellinen rahoitusriski tarkoittaa rahoitukseen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä, joka muodostuu taseen saamisten ja velkojen maturiteettieroista.

LIKVIDITEETTIRISKIN HALLINTA

Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön laatiman yhteenliittymätason likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen, joissa määritellään likviditeetin hallintaa ja toteutusta koskevat periaatteet, menetelmät sekä rajoitteet. Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymän likviditeetin hallinnan toteutusta, siinä käytettäviä menetelmiä ja valvoo likviditeettireservin riittävyttä sekä koostumusta.

Bonum Pankki vastaa yhteenliittymän keskusluottolaitoksena likviditeettistrategian toteuttamisen koordinoinnista yhteenliittymätasolla sekä seuraa ja valvoo jäsenluottolaitosten likviditeettistrategian toteutusta. Keskusluottolaitos koordinoi jäsenluottolaitosten maksuliikennettä sekä likviditeetin tasaamista ja hankintaa yhteenliittymässä. Yhteenliittymän riippumattoman riskien valvontatoiminnon

tehtävänä on valvoa ja seurata likviditeettiriskiä sekä jäsenluottolaitos- että yhteenliittymätasolla.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto laatii yhteenliittymätason varainhankintasuunnitelman ja rahoituksen jatkuvuussuunnitelman, jotka keskusyhteisön hallitus hyväksyy. Keskusyhteisön riskien valvontatoiminto suunnittelee, kehittää ja testaa likviditeettiriskin hallinnassa käytettäviä menetelmiä ja vastaa riskiraportoinnista keskusyhteisön hallitukselle. Keskusluottolaitos ja sen toimiva johto avustavat riskien valvontatoimintoa kyseisessä prosessissa. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen toteuttamisessa käytettävät menetelmät.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto raportoi likviditeettitilanteesta keskusluottolaitoksen hallitukselle ja vastaa likviditeettistrategian mukaisesti yhteenliittymän maksuvalmiusaseman ja varainhankinnan suunnittelemisesta. Keskusluottolaitoksen hallituksen vastuulla on valvoa likviditeettistrategian toteutusta keskusluottolaitoksessa.

MAKSUVALMIUSRISKI

Bonum Pankki noudattaa likviditeetin hallinnassa likviditeettistrategiassa asetettuja periaatteita, joiden tavoitteena on riskin rajoittaminen hajautetulla rahoitusrakenteella. Tärkeimmät keinot hyvän likviditeettiaseman turvaamiseksi ovat riittävän kokoisien ja laadukkaan likviditeettireservin ylläpitämi-

nen ja rahoituksen lähteiden hajautus. Päivänsisäisen maksuvalmiuden varmistaminen, likviditeettireservin riittävyys ja maksuvalmiusvaatimus ovat yhteenliittymän keskeiset tavat rajoittaa ja mitata maksuvalmiusriskiä. Yhteenliittymän sisäisillä limiiteillä ja ohjausrajoilla rajoitetaan yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten liiketoimintaan sisältyvää likviditeettiriskiä ja varmistetaan likviditeettiriskiin liittyvien viranomaisvaateiden täyttyminen.

Likviditeettiriskiä seurataan vakavaraisuusasetukseen sisältyvän likviditeettipuskurivaateen (Liquidity Coverage Ratio, jäljempänä LCR) ja pitkäaikai-

sen rahoituksen minimivaateen (Net Stable Funding Ratio, jäljempänä NSFR) avulla. LCR mittaa lyhytaikaista likviditeettiriskiä, ja sen tehtävänä on varmistaa, että LCR-säätelyn mukaisista hyvälaatuisista varoista koostuva likviditeettireservi on riittävä kattamaan ulospäin suuntautuvat nettokassavirrat stressitilanteissa 30 päivän ajan. NSFR mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen, joiden juoksuaika on yli vuoden, yhteensovittamista, ja sen tehtävänä on varmistaa, että pitkäaikainen antolainaus on riittävässä määrin rahoitettu pitkäaikaisella varainhankinnalla.

LCR-SUHDELUKU (1 000 euroa)

	31.12.2020	31.12.2019
Likvidit varat (LCR)	607 332	297 475
Nettokassausvirtaus	317 392	258 366
Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	191,4 %	115,1 %

Yhteenliittymän likviditeettireservi koostuu vakavaraisuusasetuksen mukaisista laadukkaista likvideistä varoista, joilla voidaan täyttää likviditeettitarve stressitilanteissa joko myymällä reserviin kuuluvia arvopapereita tai panttaamalla niitä keskuspankkirahoituksen vakuudeksi. Yhteenliittymän likviditeettireservi sisältää keskusluottolaitoksen taseessa olevien erien lisäksi myös muiden jäsenluottolaitosten taseeseen kirjattuja likvidejä varoja, jotka ovat keskusluottolaitoksen hallinnoitavissa sisäisiin sopimuksiin perustuen. Likviditeettireservin panttaamattomat rahoitusvarat, mukaan lukien käteisvarat, olivat vuoden 2020 lopussa markkina-arvoltaan 607 332 tuhatta euroa (297 475). Reserviin kuului myös LCR-säätelyn ulkopuolisia keskuspankkivakuuskelpoisia arvopapereita 55,8 miljoonaa euroa (3,7).

Bonum Pankki seuraa yhteenliittymän päivänsisäistä maksuvalmiutta valvomalla jäsenluottolaitosten maksuliiketilialdoja. Myös jäsenluottolaitokset seuraavat jatkuvasti omaa maksuvalmiuttaan.

RAKENTEELLINEN RAHOITUSRISKI

Keskusluottolaitoksen liiketoimintaan kuuluu rahoituksen välityksen sekä pankkitoiminnan antolainauksen maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Bonum Pankki toimii yhteenliittymän sisäisenä pankkina, välittää POP Pankeille tukkurahoitusta, ylläpitää likviditeettireserviä ja harjoittaa vähittäispankki- ja sijoitustoimintaa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Bonum Pankin velkojen eräntymisprofiilit korkoineen. Avista-talletusten oletetaan eräntyvän heti.

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2020				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Keskuspankkivelat	-	-	50 000	-	50 000
Talletukset	24 154	10 000	2 500	-	36 654
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 998	36 437	204 911	-	266 346
Velat luottolaitoksille	430 373	47 900	90 360	41 025	609 657
Vuokrasopimusvelat	39	117	154	-	310
Yhteensä	479 565	94 455	347 924	41 025	962 968

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2019				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Talletukset	17 338	-	-	-	17 338
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 999	9 991	94 839	-	114 829
Velat luottolaitoksille	291 766	19 600	63 435	41 139	415 939
Vuokrasopimusvelat	29	87	116	-	233
Yhteensä	319 132	29 678	158 390	41 139	548 339

Vuoden lopussa Bonum Pankki Oyj:llä oli liikkeeseen laskettuna 225 miljoonaa euroa (95) vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 41,5 miljoonaa euroa tilikauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankilla on 35 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Kesäkuussa Bonum Pankki osallistui ensimmäistä kertaa Euroopan keskuspankin TLTRO III -rahoitusoperaatioon 50 miljoonalla eurolla.

MARKKINARISKIT

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen tai muiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvaa tappion mahdollisuutta. Markkinariskilajit ovat korko-, valuutta-, osake- ja hyödykeriski.

Markkinariskin hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida liiketoimintaan sisältyvät markkinariskit, rajoittaa riskit hyväksyttävälle tasolle ja seurata riskiasemaa ajantasaisesti. POP Pankkien yhteenliittymässä keskusyhteisön hallitus vahvistaa markkinariskistrategian ja markkinariskin hallinnan ohjeet, jotka luovat pohjan markkinariskin hallinnalle Bonum Pankissa. Pankin hallitus vahvistaa mark-

kinariskeille asetettavat enimmäismäärät ja sijoitussuunnitelman. Vakavaraisuuden hallintaprosessi on keskeinen osa sijoitustoiminnan ja muun rahoitustaseen markkinariskien riskinottohalukkuuden ja riskinkantokyvyn määrittämistä.

Yhteenliittymässä markkinariskin ottamista on rajoitettu kaupankäynnin, korkoriskin, osakeriskin, valuuttariskin, johdannaisten, strukturoitujen tuotteiden ja hyödykeriskin osalta. Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten mahdollinen käyttö on rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen.

Luotonannossa ei oteta lainkaan valuuttariskiä, vaan luotot myönnetään euromääräisinä. Valuuttariskiä syntyy vähäisessä määrin toiminnalle välttämättömien osakeomistusten kautta ja ulkomaanmaksuihin liittyvistä katekaupoista. Hyödykeriskin ottaminen ei ole sallittua yhteenliittymässä.

RAHOITUSTASEEN KORKORISKI

Bonum Pankin liiketoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen

ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Rahoitustase koostuu anto- ja otolainauseriästä, markkinaehtoisesta rahoituksesta sekä likviditeettisalkun sijoituseristä.

Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- ja erääntymisajankohdista. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vakauttaa pankin taseen korkoriski tasolle, jossa liiketoiminta on kannattavaa, mutta tulos tai vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa.

Korkoriskiä syntyy likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkiliiketoiminnan rahoitustaseesta. Korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti suunnitelmalla taserakennetta, kuten varojen ja velkojen korkosidonnaisuutta. Bonum Pankki ei käyttänyt johdannaisia vuonna 2020.

Bonum Pankki seuraa korkoriskiä taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tulatoriskimallilla kuu-kausittain. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyyssmittareilla. Tulatoriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä. Avoimen korkoriskin määrää arvioidaan erilaisten korkoshokkien vaikutuksella korkokatteeseen ja nykyarvoon. Luottojen ennen aikaisten takaisinmaksujen vaikutus ja eräpäivättömien talletusten käyttäytyminen on otettu huomioon korkoriskianalyysissä.

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

31.12.2020

(1 000 euroa)	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	776	1 194
Korkoriski	-1% yksikkö	-130	-28

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

31.12.2019

(1 000 euroa)	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	-58	-780
Korkoriski	-1% yksikkö	92	-415

Korkoriskin tulosvaikutus on laskettu 12 kk korkokate-ennusteen muutoksena, olettaen korkotason muuttuvan paralleelista yhden prosenttiyksikön ylös- tai alaspäin. Vaikutus omaan pääomaan on laskettu taseen nykyarvomutoksen kautta samalla korkoshokilla.

LIKVIDITEETTIRESERVIN SIJOITUKSET

Keskusluottolaitoksen likviditeettireservi muodostuu likvideistä arvopapereista ja muista korkosijoituksista. Likviditeettireservin markkinariski muodostuu lähinnä sijoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijariskistä sekä markkinoiden yleisestä korko-

riskistä. Sijoitustoiminnalla pyritään varmistamaan pitkällä aikavälillä riski-tuottosuhteeltaan kilpailukyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Likviditeettireservin riskejä hallitaan Bonum Pankissa yhteenliittymä- ja pankkitason limiiteillä, joilla varmistetaan sijoitusten hajauttamisen toteutuminen omaisuusluokittain, riskilajeittain ja vastapuolittain. Sijoitusportfolion korkoriskiä seurataan herkkyyksianalyysillä. Limitoinnin tavoitteena on, ettei sijoitusomaisuuden arvonmuutosten vaikutus vaaranna pankin tai koko yhteenliittymän vakavaraisuutta tai kannattavuutta.

Sijoitusomaisuuden osalta riskinottohalukkuutta arvioidaan suhteessa kannattavuuteen ja omiin varoihin. Sijoitusomaisuuden erittely on kuvattu liitteessä nro 17 Sijoitusomaisuus.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan taloudellisia menetyksiä tai muuta liiketoiminnallista haittaa, jotka voivat johtua sisäisistä puutteista tai virheistä järjestelmissä, prosesseissa, menettelytavoissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä. Kaikkiin liiketoiminnan prosesseihin, mukaan lukien luotto- ja sijoitusprosessit, sisältyy operatiivisia riskejä. Bonum Pankilla on operatiivista riskiä ulkoistettujen toimintojen ja merkittävien liiketoimintahankkeiden kautta.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä muun muassa eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan uuden tuotteen tai palvelun hyväksymismenettelyssä. Pankki tekee

vuosittain operatiivisten riskien itsearviointin tekemiensä riskikartoitusten perusteella, joissa hyödynnetään operatiivisten riskien tapahtumaseurantaa. Riskikartoituksen yhteydessä arvioidaan myös Bonum Pankki Oyj:n merkittävimpiin ulkoistuksiin liittyviä riskejä. Osa operatiivisten riskien mahdollisista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnitellulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa operatiivisen riskin tapahtumisesta, häiriöistä, taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

STRATEGINEN RISKI

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta johtuvia menetyksiä. Menetykset voivat johtua myös strategian toteuttamisen epäonnistumisesta, kilpailuympäristön odottamattomista muutoksista tai liian hitaasta reagoinnista muutoksiin.

Liiketoimintasuunnitelmassa määriteltyjen strategisten tavoitteiden mukaisesti Bonum Pankin on pystyttävä varmistamaan POP Pankkien tarvitsemat perustoiminnot. Potentiaalisia strategisia uhkakuvia on huomioitu pääomatarvetta arvioitaessa. Liiketoimintasuunnitelmassa keskitytään yhteenliittymän jäsenpankkien tarvitsemien keskusluottolaitostoimintojen kehittämiseen ja uuden liiketoiminnan vakiinnuttamiseen.

Strategisia riskejä pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositaso suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyyssejä POP Pankki -ryhmän tilasta ja liiketoiminnan kehityksestä sekä analyyssejä ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 3 KORKOTUOTOT JA -KULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	2 893	2 455
Saamisista asiakkailta	6 010	3 269
Saamistodistuksista		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista	187	-
Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavista	112	181
Muut korkotuotot	1	0
Korkotuotot yhteensä	9 203	5 905
Joista positiiviset korkokulut	1 683	1 239
Korkokulut		
Saamisista ja veloista luottolaitoksille	-599	-377
Veloista asiakkaille	-294	-479
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-1 246	-852
Muut korkokulut	-2	-1
Korkokulut yhteensä	-2 142	-1 709
Joista negatiiviset korkotuotot	-589	-694
Korkokate	7 061	4 196

Arvostusmenetelmien mukaan kirjatut tuotot ja kulut on esitetty liitteessä 11.

LIITE 4 PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	415	192
Korttiliiketoiminnasta	5 383	6 315
Maksujenvälityksestä	3 923	4 061
Muut palkkiotuotot	0	3
Palkkiotuotot yhteensä	9 721	10 571
Palkkiokulut		
Korttiliiketoiminnasta	-1 704	-2 702
Maksujenvälityksestä	-772	-775
Muut palkkiokulut	-38	-30
Palkkiokulut yhteensä	-2 514	-3 507
Palkkiotuotot ja kulut, netto	7 207	7 064

LIITE 5 SIOITUSTEN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	29	-6
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	38	113
Osakkeet ja osuudet		
Osinkotuotot *)	9	20
Yhteensä	76	128
Valuuttatoiminnan nettotuotot	364	364
Sijoitusten nettotuotot yhteensä	440	491

*) Osinkotuotot katsauskauden lopussa hallussa olevista oman pääoman ehtoista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista osakkeista on 9 tuhatta euroa (20).

LIITE 6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan kehittämismaksut pankeilta	285	440
Keskusluottolaitospalvelut pl. maksujenvälitys	79	81
Muut tuotot	1 548	514
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 912	1 034

Muut tuotot -erä sisältää pääosin ryhmän sisäisiä kehityshankkeiden veloituksia sekä palvelumaksuja.

LIITE 7 HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Palkat ja palkkiot	-2 609	-2 004
Henkilösivukulut	-103	-56
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-425	-377
Henkilöstökulut yhteensä	-3 137	-2 437

Lähipiiripalkkiot on eritelty liitteessä 29 Lähipiiritiedot.

LIITE 8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-139	-180
Toimistokulut	-1 030	-758
ICT-kulut	-5 809	-5 637
Yhteyskulut	-316	-234
Edustus- ja markkinointikulut	-89	-334
Muut hallintokulut yhteensä	-7 383	-7 144
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-70	-78
Tilintarkastuspalkkiot	-24	-10
Muut liiketoiminnan kulut	-161	-300
Muut liiketoiminnan kulut yhteensä	-255	-388
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-7 638	-7 532
Erittely tilintarkastuspalkkioista		
Lakisääteinen tilintarkastus	-17	-10
Muut asiantuntijapalvelut	-7	-
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	-24	-10

IFRS 16 käyttöönoton jälkeen vuokrakulut ja kulut oman käytön kiinteistöistä -rivillä esitetään vain käytännön helpotuksen piirissä olevista eristä johtuvat kustannukset.

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut tilikaudella 2020 olivat yhteensä 7 tuhatta euroa (0).

LIITE 9 POISTOT AINEELLISISTA JA AINEETOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Koneista ja kalustosta	-16	-15
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-117	-116
Aineettomista hyödykkeistä	-960	-711
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-1 093	-842

Erittely käyttöoikeusomaisuuserien poistoista on esitetty liitteessä 28 vuokrasopimukset.

LIITE 10 TULOVEROT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-183	-12
Aikaisempien tilikausien verot	-	-3
Ulkomaille maksetut lähdeverot	-3	-4
Laskennallisen verosaamisen muutos	-48	-118
Laskennallisen verovelan muutos	59	74
Tuloverot yhteensä	-176	-64

VOIMASSA OLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYS TULOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIN

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Kirjanpidon tulos ennen veroja	888	306
Tuloveroprosentti	20%	20%
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-178	-61
- Vähennyskelvottomat kulut	0	0
+ Tulokseen sisällytettävät vähennyskelpoiset kulut	2	1
- Aikaisempien tilikausien verot	-	-3
Tuloslaskelman verot	-176	-64

LIITE 11 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN TULOSLASKELMAERÄT ARVOSTUSLUOKITTAIN

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Rahoitusvarat		
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista		
Korkotuotot ja -kulut	20	-329
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	38	113
Osinkotuotot	9	20
Myyntivoitot ja -tappiot	29	-6
Odotettavissa olevat luottotappiot	-6	38
Yhteensä	89	-164
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista		
Korkotuotot ja -kulut	8 355	5 377
Muut tuotot	1 750	1 712
Odotettavissa olevat luottotappiot	-1 073	-1 308
Yhteensä	9 032	5 780
Rahoitusvelat		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista		
Korkotuotot ja -kulut	-1 246	-852
Yhteensä	-1 246	-852
Valuuttatoiminnan nettotuotot	364	364
Yhteensä	8 238	5 128

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 12 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

RAHOITUSVARAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	380 108	-	-	380 108
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	314 972	-	5	314 967
Lainat ja saamiset asiakkailta	86 821	-	2 662	84 159
Saamistodistukset *)	40 000	172 662	16	212 647
Osakkeet ja osuudet	-	2 708	-	2 708
Rahoitusvarat yhteensä	821 901	175 370	2 683	994 589
Muut varat				11 891
Varat yhteensä 31.12.2020				1 006 480

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 35 tuhatta euroa (29).

RAHOITUSVARAT 31.12.2019

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	155 350	-	-	155 350
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	253 321	-	4	253 317
Lainat ja saamiset asiakkailta	78 083	-	1 649	76 434
Saamistodistukset *)		92 695	-	92 695
Osakkeet ja osuudet		1 468	-	1 468
Rahoitusvarat yhteensä	486 755	94 163	1 654	579 264
Muut varat				9 367
Varat yhteensä 31.12.2019				588 631

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 29 tuhatta euroa.

RAHOITUSVELAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	659 657	659 657
Velat asiakkaille	36 654	36 654
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	266 346	266 346
Rahoitusvelat yhteensä	962 658	962 658
Muut velat	-	9 454
Velat yhteensä 31.12.2020		972 112

RAHOITUSVELAT 31.12.2019

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	415 939	415 939
Velat asiakkaille	17 338	17 338
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	114 829	114 829
Rahoitusvelat yhteensä	548 107	548 107
Muut velat	-	8 092
Velat yhteensä 31.12.2019		556 198

LIITE 13 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT SEKÄ ARVOSTUSMENETELMÄT**TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIASOT****TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT ERÄT 31.12.2020**

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Osakkeet ja osuudet	-	-	2 708	2 708
Saamistodistukset	69 510	103 153	-	172 662
Yhteensä	69 510	103 153	2 708	175 370

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT ERÄT 31.12.2019

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 468	1 468
Saamistodistukset	73 182	19 513	-	92 695
Yhteensä	73 182	19 513	1 468	94 163

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	314 967	314 967	314 967
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	90 092	90 092	84 159
Sijoitusomaisuus				
Saamistodistukset	-	40 208	40 208	39 984
Yhteensä	-	445 267	445 267	439 110

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	659 657	659 657	659 657
Velat asiakkaille	-	36 654	36 654	36 654
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	270 944	270 944	266 346
Yhteensä	-	967 256	967 256	962 658

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2019

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	253 317	253 317	253 317
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	78 323	78 323	76 434
Sijoitusomaisuus	-	331 640	331 640	329 751

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2019

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	415 939	415 939	415 939
Velat asiakkaille	-	17 338	17 338	17 338
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	96 795	20 026	116 821	114 829
Yhteensä	96 795	453 304	550 099	548 107

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 2 POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Taso 1 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien markkinahintanoteerausten perusteella. Likvideiksi markkinoiksi katsotaan sellaiset markkinat, joilta hintanoteeraukset saadaan säännöllisesti. Tähän ryhmään merkitään kaikki julkisesti noteeratut arvopaperit.

Taso 2 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit, joiden arvostuksessa käytetään yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin perustuviin oletuksiin. Tasolle 2 merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypä arvo voi perustua esimerkiksi rahoitusvälineen osien markkinanoteerauksesta johdettuun arvoon. Tähän ryhmään merkitään mm. korkojohdannaiset sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit ja muut varat ja velat, joiden käypä arvo ei perustu markkinanoteerauksiin tai arvostusmenetelmien tai -mallien avulla todennettavissa olevien markkinahintojen perusteella laskettuun arvoon. Arvostusmenetelmissä käytettyihin oletuksiin liittyy usein epävarmuutta. Tasolle 3 merkittyjen varojen käypä arvo perustuu usein kolmannelta osapuolelta saatuun hintatietoon. Tähän ryhmään merkitään noteeraamattomat osakkeet ja rahastot sekä sijoituskiinteistöt.

SIIRROT KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Katsauskaudella on siirretty yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat käyvän arvon hierarkiatasolta 1 tasolle 2 perustuen katsauskaudella tapahtuneiden kaupankäyntien määrään.

TASOLLE 3 MERKITYYJEN TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN RAHOITUSVAROJEN TAPAHTUMAT

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020		1 468	1 468
+/- Muun laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	-	1 240	1 240
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	-	2 708	2 708

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2019		1 032	1 032
+/- Muun laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	-	436	436
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	-	1 468	1 468

HERKKYYSANALYYSI TASOLLE 3 MERKITYVILLE RAHOITUSVAROILLE

31.12.2020

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	2 708	406	-406
Yhteensä	2 708	406	-406

31.12.2019

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	1 468	220	-220
Yhteensä	1 468	220	-220

Tasolle 3 merkittyjen toistuvasti käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon herkkyys on laskettu korkosidonnaisille sijoituksille olettamalla korkotason muuttuvan yhden prosentin ja muille sijoituksille olettamalla arvopaperin käyvän arvon muuttuvan 15 prosenttia.

Bonum Pankki Oyjillä ei ole kertaluonteisesti käypään arvoon kirjattuja varoja.

LIITE 14 RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISTAPPIOT

KAUDEN AIKANA KIRJATUT ARVONALENTUMISTAPPIOT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
ECL-muutos luottotappioina poistetuista saamisista	1 109	157
ECL-muutos saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-2 198	-1 465
ECL-muutos saamistodistuksista	-6	38
Lopulliset luottotappiot	-2 770	-398
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot yhteensä	-3 865	-1 669

Vuoden 2020 lopulliset luottotappiot olivat -2 770 tuhatta euroa (398), joista koko määrään kohdistuu tilinpäätöshetkellä perintätoimitenpiteitä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrässä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vaihe 1 sisältää luottosopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaihe 2 sisältää sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL. Vaihe 3 sisältää laiminlyödyt luottosopimukset ja niille lasketaan koko voimassaolon ECL. ECL-muutosten syitä on kuvattu liitteessä 2 Riskienhallinta.

POP Pankki -ryhmän IFRS-tilinpäätöksen 31.12.2020 liitteessä 2 laatimisperiaatteet, kohdassa 4.5 Rahoitusvarojen arvonalentuminen, on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan perusteet sekä maksukyvyttömyyden todennäköisyyden määrittely.

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	3	-	-	3
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	2	-	-	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	0	-	-	0
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	0	-	-	0
Vaikutus yhteensä	1	-	-	1
ECL 31.12.2020	4	-	-	4

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	1 007	57	587	1 651
Siirrot vaiheeseen 1	3	-11	-40	-47
Siirrot vaiheeseen 2	-225	54	-17	-188
Siirrot vaiheeseen 3	-111	-6	997	880
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	564	29	465	1 058
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-161	-33	-462	-656
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-33	-1	1 107	1 073
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-1 109	-1 109
Vaikutus yhteensä	39	32	941	1 011
ECL 31.12.2020	1 046	89	1 528	2 662

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	28	2	-	29
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	31	-	-	31
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-6	0	-	-6
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-3	0	-	-3
Vaikutus yhteensä	22	0	-	22
ECL 31.12.2020	50	1	-	51

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	157	25	34	215
Siirrot vaiheeseen 1	3	-14	-23	-34
Siirrot vaiheeseen 2	-6	32	-1	26
Siirrot vaiheeseen 3	-1	0	9	8
Sitoumusten lisäykset	41	19	15	75
Sitoumusten vähennykset	-4	0	0	-5
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-8	-4	1	-10
Vaikutus yhteensä	25	33	1	60
ECL 31.12.2020	182	58	35	275
ECL 1.1.2020	1 195	83	620	1 899
ECL 31.12.2020	1 282	148	1 562	2 993

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2020

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	70 975	4 022	3 878	78 874
Yritysasiakkaat	7 947	-	-	7 947
Saamiset asiakkailta yhteensä	78 922	4 022	3 878	86 821
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	120 393	2 998	222	123 613
Yritysasiakkaat	1 741	-	-	1 741
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	122 135	2 998	222	125 354
Saamistodistukset	212 354	308	-	212 662
Saamiset luottolaitoksilta	274 310	-	-	274 310
Yhteensä	687 721	7 328	4 099	699 148

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2019	71			71
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	3	-	-	3
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-65	-	-	-65
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-5	-	-	-5
Vaikutus yhteensä	-68	-	-	-68
ECL 31.12.2019	3	-	-	3

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2019	57	14	209	280
Siirrot vaiheeseen 1	2	-6	-54	-58
Siirrot vaiheeseen 2	-3	8	-4	1
Siirrot vaiheeseen 3	-4	-1	170	164
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	969	45	371	1 386
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-3	-1	53	50
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-32	-2	-2	-37
Laskentaparametrien muutoksen vaikutus	21	1	1	23
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-157	-157
Vaikutus yhteensä	950	43	378	1 371
ECL 31.12.2019	1 007	57	587	1 651

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2019	60	7	-	67
Alkuperäisestä hankinnasta johtuvat lisäykset	15	2	-	16
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-45	-7	-	-52
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-2	-	-	-2
Laskentaparametrien muutoksen vaikutus	-	-	-	-
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-	-
Vaikutus yhteensä	-32	-5	0	-38
ECL 31.12.2019	28	2	0	29

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2019	151	28	32	210
Siirrot vaiheeseen 1	3	-19	-17	-32
Siirrot vaiheeseen 2	-1	6	-3	2
Siirrot vaiheeseen 3	-1	-1	13	12
Sitoumusten lisäykset	24	15	11	50
Sitoumusten vähennykset	-2	3	-3	-2
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-17	-7	0	-24
Vaikutus yhteensä	7	-3	2	5
ECL 31.12.2019	157	25	34	215
ECL 1.1.2019	339	48	241	628
ECL 31.12.2019	1 195	83	620	1 899

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2019

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	68	2	2	71
Yritysasiakkaat	7	-	-	7
Saamiset asiakkailta yhteensä	75	2	2	78
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	94	1	0	96
Yritysasiakkaat	27	-	-	27
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	121	1	0	122
Saamistodistukset	91	2	-	93
Saamiset luottolaitoksilta	215	-	-	215
Yhteensä	502	5	2	508

LIITE 15 KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Kassa	-	0
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	380 108	155 350
Käteiset varat yhteensä	380 108	155 350

Käteiset varat muodostuvat shekkitilistä Suomen Pankissa. Käteisten varojen kasvu vuoden 2020 aikana johtuu etupäässä voimakkaasti kasvaneesta talletuskannasta.

LIITE 16 LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	40 661	37 920
Muut	274 306	215 397
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta yhteensä	314 967	253 317
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Lainat	46 420	37 932
Luottokorttisaamiset	37 717	38 312
Muut saamiset	22	190
Lainat ja saamiset asiakkailta yhteensä	84 159	76 434
Lainat ja saamiset yhteensä	399 126	329 751

LIITE 17 SIJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	172 662	92 695
Osakkeet ja osuudet	2 708	1 468
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	39 984	-
Sijoitusomaisuus yhteensä	215 354	94 163

SIJOITUKSET 31.12.2020

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Saamistodistukset	
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	42 510	-	-	42 510
Muilta	26 999	-	39 984	66 984
Muut				
Julkisyhteisöiltä	103 153	-	-	103 153
Muilta	-	2 708	-	2 708
Yhteensä	172 662	2 708	39 984	215 354

SIJOITUKSET 31.12.2019

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Yhteensä
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä	42 366	-	42 366
Muilta	28 813	-	28 813
Muut			
Julkisyhteisöiltä	16 015	-	16 015
Muilta	5 502	1 468	6 970
Yhteensä	92 695	1 468	94 163

LIITE 18 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin aineettomat hyödykkeet ovat POP Pankki -ryhmän yhteistyökumppaneiden toimesta toteutettuja tietojärjestelmiä, joihin Bonum Pankilla on IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardissa tarkoitettu määräysvalta. Yhteistyökumppaneista merkittävin on Oy Samlink Ab. Tilikaudella tietojärjestelmien kasvu johtuu korttijärjestelmäprojektin käyttöönotosta.

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Tietojärjestelmät	6 450	1 167
Muut pitkävaikutteiset menot	12	19
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	475	4 081
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6 937	5 266

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2020

(1 000 euroa)	Tieto- järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 065	4 081	20	8 166
+ Lisäykset	-	2 630	-	2 630
+/- Siirrot erien välillä	6 236	-6 236	-	-
Hankintameno 31.12.	10 301	475	20	10 796
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 898	-	-1	-2 900
- Poistot	-953	-	-7	-960
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 851	-	-8	-3 859
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 167	4 081	19	5 266
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 450	475	12	6 937

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2019

(1 000 euroa)	Tieto- järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 464	1 353	-	4 817
+ Lisäykset	-	3 329	20	3 349
+/- Siirrot erien välillä	602	-602	-	-
Hankintameno 31.12.	4 065	4 081	20	8 166
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 188	-	-	-2 188
- Poistot	-710	-	-1	-711
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 898	-	-1	-2 900
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 276	1 353	-	2 629
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 167	4 081	19	5 266

LIITE 19 AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Koneet ja kalusto	68	39
Käyttöoikeusomaisuuserät	299	232
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	367	271

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2020

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuusoikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	348	146	494
+ Lisäykset	184	46	230
Hankintameno 31.12.	532	192	724
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-116	-107	-223
- Poistot	-117	-16	-133
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-233	-124	-356
Kirjanpitoarvo 1.1.	232	39	271
Kirjanpitoarvo 31.12.	299	68	367

IFRS 16 -standardin mukaisesti taseeseen merkityt käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät oman käytön kiinteistöihin ja koneisiin ja kalustoon. Tarkemmat tiedot käyttöomaisuusoikeuseristä on esitetty liitteessä 28.

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2019

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuusoikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	231	119	350
+ Lisäykset	117	27	144
Hankintameno 31.12.	348	146	494
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-93	-93
- Poistot	-116	-15	-130
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-116	-107	-223
Kirjanpitoarvo 1.1.	231	26	257
Kirjanpitoarvo 31.12.	232	39	271

LIITE 20 MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Siirtosaamiset		
Korot	1 870	1 248
Muut siirtosaamiset	2 279	1 991
Muut	379	449
Muut varat yhteensä	4 528	3 688

LIITE 21 TULOVEROT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Tuloverosaaminen	-	33
Laskennalliset verosaamiset	58	108
Verosaamiset yhteensä	58	141
Tuloverovelka	183	-
Laskennalliset verovelat	617	371
Verovelat yhteensä	800	371

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 2020

(1 000 euroa)	1.1.2020	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2020
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	5	-	-1	5
Saaduista ennakkomaksuista	102	-48	-	54
Yhteensä	108	-48	-1	58

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 2019

(1 000 euroa)	1.1.2019	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2019
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	24	-	-18	5
Laskennallinen verosaaminen tappiosta	63	-63	-	-
Saaduista ennakkomaksuista	158	-56	-	102
Yhteensä	244	-118	-18	108

LASKENNALLISET VEROVELAT 2020

(1 000 euroa)	31.12.2019	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2020
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	236	-	305	541
Aineettomista hyödykkeistä	135	-59	-	76
Yhteensä	371	-59	305	617

LASKENNALLISET VEROVELAT 2019

(1 000 euroa)	31.12.2018	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2019
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	135	-	101	236
Aineettomista hyödykkeistä	209	-74	-	135
Yhteensä	344	-74	101	371

MUIHIN LAAJAN TULOSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2020

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	2 017	-794	1 223
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	2 017	-794	1 223

MUIHIN LAAJAN TULOSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2019

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	597	-119	477
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	597	-119	477

VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 22 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Velat luottolaitoksille		
Keskuspankeille	50 000	-
Vaadittaessa maksettavat	368 224	250 364
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	241 433	165 575
Velat luottolaitoksille yhteensä	659 657	415 939
Velat asiakkaille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	36 654	17 338
Velat asiakkaille yhteensä	36 654	17 338
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	696 312	433 278

Kesäkuussa Bonum Pankki Oyj osallistui EKP:n TLTRO III -rahoitusohjelmaan 50 miljoonalla eurolla, joka sisältyy erään velat keskuspankeille. Luotto erääntyy 30.6.2023, mutta luoton ennaikainen takaisinmaksu on mahdollista 29.9.2021 alkaen. Kyseessä on markkinaehtoista edullisempi laina. Markkinaehtoiseen lainaan verrattuna merkitys pankin tilinpäätökseen ei ole olennainen. Luoton korko määräytyy kulloinkin voimassa olevan Euroopan keskuspankin talletuskoron mukaan. Lisäksi luoton koron määrittämiseen vaikuttaa POP Pankki -ryhmän lainakannan kasvu TLTRO-luoton ehtojen mukaisesti.

LIITE 23 YLEISEEN LIIKKEeseen LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Joukkovelkakirjalainat	224 910	94 839
Sijoitustodistukset	41 436	19 990
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	266 346	114 829

LISTATUT JOUKKVELKAKIRJALAINAT

Nimi	Alkupäivä	Eräpäivä	Koron peruste	Nimellisarvo (1 000 EUR)	Valuutta
BONUM FRN 290121	1/29/2019	1/29/2021	EB 3kk + 0,75 %	20 000	EUR
BONUM FRN 180422	4/18/2019	4/18/2022	EB 3kk + 0,88 %	75 000	EUR
Tilikaudella liikkeeseenlasketut					
BONUM FRN 120723	6/3/2020	7/12/2023	EB 12kk + 1,044 %	50 000	EUR
BONUM FRN 170124	6/3/2020	1/17/2024	EB 12kk + 1,2 %	55 000	EUR

Tilikauden lopussa ulkona on lisäksi sijoitustodistuksia nimellispääomaltaan yhteensä 41,5 miljoonaa euroa (20). Sijoitustodistusten kappalemäärä on yhteensä 12, arvoväli on 1,5-5 miljoonaa euroa ja keskimaturiteetti 9,9 kuukautta.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTOJEN YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETTUJEN VELKAKIRJOJEN TÄSMÄYTYS TASE-ERÄÄN:

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Tase arvo 1.1.	114 829	142 399
Joukkovelkakirjojen lisäykset	129 995	114 764
Sijoitustodistusten lisäykset	116 826	24 986
Lisäykset yhteensä	246 821	139 750
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-	-119 980
Sijoitustodistusten vähennykset	-95 426	-47 469
Vähennykset yhteensä	-95 426	-167 449
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	151 395	-27 699
Arvostukset, siirtyvät korot	122	130
Tase arvo 31.12.	266 346	114 829

LIITE 24 VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Varaus odotettavissa olevista luottotappioista	275	215
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	858	551
Vuokrasopimusvelka	310	233
Siirtovelat		
Korkovelat	798	165
Saadut ennakkomaksut	757	1 044
Muut siirtovelat	1 261	1 241
Muut		
Velat korttitapahtumista	2 977	3 573
Muut	1 417	699
Muut velat yhteensä	8 653	7 721

Vuokrasopimusvelka on esitetty liitteessä 28.

LIITE 25 OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Osakepääoma	10 000	10 000
Sidotut rahastot		
Käyvän arvon rahasto		
Oman pääoman ehtoiset	1 616	624
Vieraan pääoman ehtoiset	583	351
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	20 000	20 000
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1 457	1 215
Tilikauden voitto (tappio)	712	242
Oma pääoma yhteensä	34 368	32 433

OSAKEPÄÄOMA

Osakepääomaan merkitään maksettu osakepääoma. Bonum Pankilla on yhteensä 1 400 000 osaketta, missä ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

SIDOTUT RAHASTOT

Käyvän arvon rahasto sisältää käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen laskennallisella verolla vähennettynä. Käyvän arvon muutos voi olla positiivinen tai negatiivinen. Rahastoon merkityt vieraan pääoman ehtoista arvopapereista kirjatut erät siirretään tuloslaskelmaan, kun arvopaperista luovutaan. Vieraan pääoman ehtoiseen arvopaperiin kohdistuva odotettavissa oleva luottotappio merkitään tuloslaskelmaan ja käyvän arvon rahaston lisäykseksi. Käyvän arvon rahasto sisältää myös käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutoksen, jota ei myöhemmin luovutuksen yhteydessä siirretä tuloslaskelmaan.

VAPAAT RAHASTOT

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on merkitty se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole merkitty osakepääomaan sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon.

KERTYNEET VOITTOVARAT

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2020

(1 000 euroa)	Vieraan pääoman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1.2020	351	624	976
Käyvän arvon lisäykset	1 624	2 801	4 425
Käyvän arvon vähennykset	-1 303	-1 561	-2 865
Tuloslaskelmaan siirretyt	-38	-	-38
Odotettavissa olevat luottotappiot	6	-	6
Laskennalliset verot	-58	-248	-306
Käyvän arvon rahasto 31.12.2020	583	1 616	2 199

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2019

(1 000 euroa)	Vieraan pääoman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1.2019	222	276	498
Käyvän arvon lisäykset	1 095	620	1 715
Käyvän arvon vähennykset	-783	-185	-967
Tuloslaskelmaan siirretyt	-113	-	-113
Odotettavissa olevat luottotappiot	-38	-	-38
Laskennalliset verot	-32	-87	-119
Käyvän arvon rahasto 31.12.2019	351	624	976

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 26 ANNETUT VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Muut vakuudet Suomen Pankille	115 673	20 740
Annetut vakuudet yhteensä	115 673	20 740

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Saadut vakuudet		
Pankkien antamat talletussitoumukset	59 360	57 935
Saadut vakuudet yhteensä	59 360	57 935

Talletussitoumukset ovat keskusluottolaitospalveluiden tarjoamiseen liittyviä POP Pankki -ryhmän pankkien Bonum Pankki Oyj:ssä pidettäviä pitkäaikaisia rahamarkkinatalletuksia, joiden määrä vahvistetaan vuosittain suhteessa pankkien taseen loppusummaan.

LIITE 27 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Luottolupaukset	125 354	122 235
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	125 354	122 235

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva odotettavissa olevien luottotappioiden varaus on esitetty liitteessä 14.

LIITE 28 VUOKRASOPIMUKSET

BONUM PANKKI OYJ VUOKRALLEOttAJANA

Bonum Pankki on ottanut vuokralle pääasiassa toimitiloja.

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	348	348
+ Lisäykset	184	184
- Vähennykset	-	-
Hankintameno 31.12.	532	532
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-116	-116
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-
- Poistot	-117	-117
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-233	-233
Kirjanpitoarvo 1.1.		232
Kirjanpitoarvo 31.12.		299

Sisältyvät taseessa erään aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2019

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
IFRS 16 standardin käyttöönotto	231	231
+ Lisäykset	117	117
- Vähennykset	-	-
Hankintameno 31.12.	348	348
- Poistot	-116	-116
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-116	-116
Kirjanpitoarvo 1.1.		231
Kirjanpitoarvo 31.12.		232

Sisältyvät taseessa erään aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

VELAT / VUOKRASOPIMUSVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Vuokrasopimusvelka 1.1	233	231
+ Lisäykset	184	117
- Vähennykset	-106	-115
Vuokrasopimusvelka 31.12.	310	233

Sisältyvät taseessa erään Muut velat

VAIKUTUS RAHOITUKSEN RAHAVIRTAAN

(1 000 euroa)	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	-107	-116

VAIKUTUS TULOSLASKELMAAN

(1 000 euroa)	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Poistot		
Toimitilat	-117	-116
Poistot yhteensä	-117	-116

Sisältyvät tuloslaskelmassa erään poistot ja arvonalentumistappiot aineellisesta hyödykkeistä.

Korkokulut vuokrasopimusveloista yhteensä		
Sisältyvät tuloslaskelmassa korkokatteeseen.	0	0
Muuttuvat vuokrat, jotka eivät kuulu laskennan piiriin.	-32	-51
Kulut alle 12 kk vuokrasopimukseen liittyen	-10	0
Kulut arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyen	-13	-13
Yhteensä	-55	-64

Sisällytyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

LIITE 29 LÄHIPIIRITIEDOT

Bonum Pankin lähipiiriin kuuluvat yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin kuuluu myös Bonum Pankin emoyhteisö POP Pankkikeskus osk sekä sen toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat sellaiset yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Bonum Pankin hallitus ja toimitusjohtaja sekä johtoryhmä. Avainhenkilöihin kuuluu myös POP Pankkikeskus osk:n toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lähipiiriin kuuluvat myös Bonum Pankin kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt.

Bonum Pankki on myöntänyt lähipiirille asunto- ja kulutusluottoja tilikaudella 2020 henkilökunnan ehdoin ja ne on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

LIIKETAPAHTUMAT LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN TAHOJEN KANSSA

(1 000 euroa)	Avainhenkilöt		Muut	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Varat				
Luotot	221	216	205	-
Odotettavissa olevat luottotappiot	0	-	0	-
Velat				
Talletukset	-4	196	94	1 024
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	26	4	-	250

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	864	725
Yhteensä	864	725

TOIMITUSJOHTAJAN JA HALLITUKSEN SEKÄ VARAHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO 1.1.-31.12.2020

(1 000 euroa)	Palkka ja palkkiot
Ali-Tolppa Pia, toimitusjohtaja	197
Lemettinen Pekka, hallituksen puheenjohtaja	27
Linna Hanna, hallituksen varapuheenjohtaja	16
Helenius Arvi, hallituksen jäsen, 31.7.2020 saakka	6
Lähteenmäki Ilkka, hallituksen jäsen, 20.3.2020 alkaen	13
Salo Kirsi, hallituksen jäsen, 1.8.2020 alkaen	10
Ziliacus Mikael, hallituksen jäsen, 19.3.2020 saakka	3
Yhteensä	270

LIITE 30 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

S&P Global Ratings vahvisti 22.1.2021 Bonum Pankki Oyj:n pitkä- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi BBB/A-2 ja muutti näkymät negatiivisesta vakaaksi.

Bonum Pankki Oyj:n hallituksella ei ole tiedossa muita sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankki Oyj:n tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2021

Bonum Pankki Oyj:n hallitus

Pekka Lemettinen
Hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna

Ilkka Lähteenmäki

Kirsi Salo

Pia Ali-Tolppa
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2021

KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

